

**ЛОКАЛНИ АНТИКОРУПЦИЈСКИ ПЛАН
ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА ПЕРИОД 2017.
– 2020.ГОДИНЕ**

Врњачка Бања, јун 2017.године

1. Увод

Акциони план за преговарање Србије о чланству у Европској унији за Поглавље број 23, усвојен на седници Владе Србије 27. априла 2016. године, предвиђа јачање превентивних антикорупцијских механизма на нивоу локалне самоуправе, која је у препоруци из Извештаја о скринингу идентификована као једна од области посебно осетљивих на корупцију. Овим документом је предвиђено да градови и општине усвоје и примене **локалне акционе планове за борбу против корупције**, односно **локалне антикорупцијске планове** (у даљем тексту ЛАП). Ови планови представљају документе у којима се идентификују надлежности, области, процеси и процедуре ризични за настанак различитих облика корупције и којима се предлажу начини за управљање овим ризицима, односно начини за њихово отклањање. Применом локалних акционих планова и успостављањем адекватних механизма за праћење њиховог спровођења, јединице локалне самоуправе (ЈЛС) јачају своју отпорност на настанак корупције, на неправилности и злоупотребе јавних ресурса, односно јачају своје капацитете за заштиту, заступање и остваривање јавног интереса локалне заједнице.

Усвајање и примена локалних антикорупцијских планова у складу је и са једним од циљева Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, усвојене 1. јула 2013. године, која такође препознаје проблем непостојања системске антикорупцијске политике на нивоу јединица локалне самоуправе, односно политике која би се односила на све ЈЛС, али која би уважавала специфичности и потребе сваке од њих. Из описа овог проблема проистиче и потреба за адекватним локалним антикорупцијским механизмима, који, како је наведено у Стратегији, треба да обезбеде *транспарентан рад органа територијалне аутономије, локалне самоуправе и њима подређених јавних предузећа, као и транспарентно креирање и трошење буџета и адекватан одговор цивилног друштва и медија на корупцијске изазове*. Наведеним описом дат је оквир у коме би требало да се крећу акциони планови за борбу против корупције на поменути нивоима територијалне организације, односно циљеви које ови документи треба да постигну.

2. Начела и вредности на којима треба да се заснива ЛАП, процес његовог усвајања, примене и праћења

ЛАП је превентивни антикорупцијски механизам и механизам за увођење начела доброг управљања и добре управе у рад органа и служби ЈЛС и других органа јавне власти који на локалном нивоу задовољавају потребе и интересе локалног становништва и локалне заједнице. Постоји више приступа и концепата у изради локалних стратешких и планских докумената у области борбе против корупције, који могу имати различите иницијаторе, различите полазне основе и претпоставке, различита исходишта и ефекте. ЛАП који се предлаже заснован је на **идентификовању нормативних, институционалних, организационих и практичних ризика за настанак корупције и на спровођењу мера за њихово отклањање**, односно на отклањању узрока за настанак корупције, злоупотреба и неправилности и отклањању лошег управљања у најширем смислу речи. Сврха овог документа, односно његовог усвајања, ефикасне примене, конзистентног праћења и мерења ефеката јесте да јединице локалне самоуправе учини отпорнијим и осетљивијим на коруптивне ризике који постоје у оквиру у ком локална самоуправа остварује своје надлежности, односно да у перспективи утиче на смањење корупције.

Узроци корупције су различити и вишеструки. Они настају у одређеном конкретном друштвеном, политичком и правно-институционалном контексту, односно на одређеним степенима развоја друштвене и личне одговорности и интегритета. Са променама ових околности, мењају се и узроци и појавни облици корупције, еволуирају у своје перфидније и сложеније форме, што захтева стално и не увек једноставно и лако трагање за мерама којима се конкретни узроци и облици корупције могу открити, процесуирати или спречити. На овај начин треба разумети и ЛАП, као само један од могућих и садашњем степену развоја прилагођених антикорупцијских алата на локалном нивоу власти, који не може и неће једном и за свагда решити проблем корупције, али који, уколико се добро разуме, искрено прихвати и адекватно примени, може значајно утицати на процес решавање проблема корупције. Осим тога, ЛАП треба посматрати као „живу материју“ и као документ који представља тренутни пресек стања који зависи, пре свега, од актуелног правног оквира, који је подложен честим изменама и који се може променити већ од његовог усвајања.

ЛАП полази од одређеног разумевања коруптивних ризика, односно циљеви који су у њему дефинисани треба да представљају пожељно будуће стање у ком су ти ризици отклоњени или макар сведени на минимум. Због тога ћемо их овде укратко побројати и описати, јер ће то олакшати разумевање циљева ЛАП-а, који су често дефинисани као антипод овим ризицима. Реч је о следећим појавама које су заједничке целом јавном сектору, односно које се могу идентификовати и на локалном нивоу власти, а које када се утврде, представљају неке од основних **начела** за превенцију корупције. Реч је о следећим појавама:

- постојање превеликих и/или непотребних дискреционих овлашћења у којима орган, служба, тело или службеник ЈЛС доноси одређену одлуку, односно одсуство јасних, прецизних и унапред утврђених услова, критеријума и мерила за доношење одлуке. Дискрециона овлашћења у доношењу појединачне одлуке нужно морају да постоје,

али је питање каквог су она карактера и да ли су и на који начин ограничена. Другим речима, уколико та овлашћења нису ограничена и унапред позната свим учесницима једног процеса доношења одлуке, она врло лако могу довести до корупције. Због тога ће се значајан број циљева у ЛАП-у односити на потребу и значај смањења дискреционих овлашћења, односно на увођење услова, критеријума и мерила за доношење одлуке у најразличитијим областима.

- одсуство јавности рада, односно одсуство транспарентности у раду; корупција настаје углавном тамо где не постоји могућности да се она открије, да се о њој сазна и да се због тога доживи осуда било које врсте (друштвена, морална, политичка или правна). Као што је одсуство јавности рада потенцијални узрок или околност која погодује настанку корупције, тако се и повећање јавности рада увек и изнова јавља као неопходна мера за превенцију корупције. Због тога ЛАП-а садржи велики број таквих мера, јер јавност рада није нешто за шта се може рећи да се једном и заувек достиже, већ се као начела увек изнова осваја и проширује у односу на актуелни степен развоја и институција и критичке јавности.
- одсуство одговорности („полагања рачуна“) за рад, које у себи може садржати, на пример, следеће елементе: одсуство образлагања донете одлуке, одсуство могућности преиспитивања донете одлуке, одсуство извештавања о раду и одговарања за свој рад и слично („одговорност“ у ширем смислу речи, енгл. *accountability*), као и одсуство моралне, политичке, дисциплинске, прекршајне или кривичне одговорности („одговорности“ у ужем смислу речи, енгл. *responsibility*). У ЛАП-у, као и у другим превентивним антикорупцијским алатима, одговорност се најчешће односи на прву групу проблема и шире схватање овог појма, јер уколико се начело одговорности у ужем смислу не примењује, реч је ни о чему другом него о кршењу важећих закона и других прописа. А у таквим случајевима, превентивни механизам не може да учини много тога, осим да препоручи „доследну примену закона“, што не значи много и нема много смисла. Због тога се јачање начела одговорности у ЛАП-у углавном односи на одговорност у ширем смислу речи, односно мере које буду прописане треба да осигурају не толико примену и поштовање закона (јер се то у одређеном смислу подразумева), већ усвајање начела по ком свако на одређени начин треба да „полаже рачуне“ за оно што (не)учини.
- одсуство (адекватног) надзора и контроле, било да она долази изнутра или споља (од других органа и инстанци или од јавности). Начелно посматрано, не би требало да постоји ниједна ситуација у којој поступање било ког органа јавне власти не подлеже нечијем надзору. Чак се и највиши органи јавне власти налазе у систему „провера и равнотеже“ (енгл. *checks and balances*) који проистиче из демократског начела поделе власти. Уколико надзорног механизма нема или уколико је он неефикасан, шансе да ће доћи до корупције расту. У том контексту треба посматрати и оне мере у ЛАП-у које прописују различите системе контроле, који формално често постоје, али који се суштински или не примењују или не дају резултате.
- постојања сувишних процедура и/или непотребних интеракција и контаката између

органа, служби, тела и службеника, које често не испуњавају циљ због којих постоје, већ временом постају саме себи сврха и које служе са остварење различитих коруптивних утицаја. Смањење или скраћивање процедура до сада је у Републици Србији са мање или више успеха било предмет различитих регулаторних реформи. Међутим, оно на шта се на овом месту мора скренути пажња је и то да су неке друге антикорупцијске мере у различитом степену колизије са захтевом да се смање или скрате процедуре, јер само увођење контролних механизма често подразумева повећање обима регулације и увођење додатних корака у процедурама (на пример, поменуто успостављање критеријума може значити нови корак у процедури). Због тога, ова врста ризика мора бити пажљиво анализирана како се у настојању да се процедуре смање не би отишло у другу крајност, односно како укидање процедура не би било алиби за укидање и контролних мера које треба да спрече и корупцију.

Највећи број циљева и мера у ЈАП-у, треба да се ослоне на неки од на овај начин идентификованих ризика за настанак корупције.

Вредности на којима треба да се заснива сам ЈАП, као и процес његовог усвајања, примене и праћења су углавном исте оне вредности на којима почива сваки концепт доброг управљања, али уз поштовање и неких додатних вредности које се односе на локални ниво власти. Реч је о следећим вредностима и њиховим значењима:

- 1. Одговорност;** одговоран процес усвајања ЈАП-а би требало да подразумева најмање два елемента: 1) први се односи на то да целокупан систем локалне самоуправе, то јест органи ЈЛС, јавне службе, јавна предузећа, друге организације у систему локалне самоуправе, као и и цивилно друштво и грађани теба да буду свесни своје улоге, односно своје *одговорности* у остварењу сврхе и постизању циљева овог документа; 2) друго начело се односи на то да одговорна израда и усвајање ЈАП-а значи да је важно овај документ сагледати као „унутрашњу“ потребу ЈЛС, а не као наметнуту бирократско-административну обавезу коју је потребно само формално испунити. Одговорност као начело нема смисла ако се не схвати као активност на унапређењу антикорупцијске борбе, већ као наметнута обавеза у којој се не препознаје никаква вредност.
- 2. Транспарентност;** с обзиром на то да се јавност рада у ЈАП-у промовише као једна од основних брана за настанак корупције, целокупан процес усвајања, примене мера и праћења ЈАП-а потребно је учинити што је могуће отворенијим и доступним јавности. Јавност треба да има могућност и право да зна на који начин је усвојен овај важан документ, какав је статус мера и активности који се у њему налазе и какви су ефекти онога што је на основу њега спроведено.
- 3. Партиципација, односно учешће грађана и локалне заједнице;** иако је носилац ЈАП-а локална самоуправа и највећи број мера треба да спроведу њени органи и службе, позитивне ефекте и резултате овог документа треба да осети читава заједница. Неки од начина за повећање партиципације дати су самим ЈАП-ом.
- 4. Ефикасност и ефективност:** процес усвајања, примене и праћења ЈАП-а потребно је

спровести поштујући начело о томе да се расположивим ресурсима и капацитетима и у времену које је на располагању добију максимални могући ефекти и учинци, што је кратак опис начела *ефективности*. Са друге стране, одсуство ресурса и капацитета не може ни само по себи бити алиби за непредузимање активности, јер је време које је на располагању за решавање неких проблема често и сувише кратко, па је у целом овом процесу важно бити и *ефикасан*. А корупција и све њене штетне последице су појава на које треба реаговати ефикасно, брзо и одлучно.

5. Проактивност: Кровним законима се веома често предвиђа да ЈЛС својим актима треба детаљније разрађује њихову примену, па оне управо при усвајању те врсте аката могу да у њих уграде антикорупцијске одредбе. У поступку усвајања ЈЛС кроз ЛАП препознају шта је то на шта може да утиче и шта може да промен и да сама регулише, организује и пропише, односно у овом процесу наступа проактивно, па и креативно, јер у супротном неће произвести практичан, оперативан и користан документ.

6. Речник појмова који су коришћени у Моделу Локалног антикорупцијског плана

Ради квалитетне и прецизне израде предлога ЛАП-а у јединицама локалне самоуправе, у дата је дефиниција појмова који су основни елементи ЛАП.

Област: Област представља надлежност/поље/подручје рада и деловања ЈЛС, односно оквир/контекст у коме ЈЛС остварују своју надлежност. Област је најопштији појам ЛАП-а и она представља јединствену целину која по својим карактеристикама садржи различите ризике за настанак корупције.

Опис области: Опис области представља кратак наративни приказ ризика од корупције у тој области, односно опис важности бављења конкретном облашћу са становишта јавне политике која се односи на сузбијање и борбу против корупције. Опис области је важан јер је у њему дато *оправдање* због чега је важно да се баш та област нађе у ЛАП-у. Опис области дат углавном на основу *Анализе правног оквира на ризике од корупције за локалну самоуправу*. Другим речима, опис области је подложен измени у току усвајања ЛАП-а. Опис области треба да буде написан разумљиво, јасно и сажето, како би сваки читалац, који не мора бити експерт, схватио и разумео шта је то што је са становишта корупције проблематично у конкретној области.

- **Циљ:** Циљ представља пожељно/очекивано стање које је потребно постићи, односно стање које ће након примене ЛАП-а омогућити сузбијање корупције у датој области. Једна област може садржати један или више циљева, у зависности од њеног карактера и сложености.
- **Индикатор циља:** Индикатор, односно *показатељ* испуњености циља представља начин/појаву/стање којим се може доказати и/или показати да је циљ испуњен; другим речима, индикатором циља меримо остварење/испуњење циља.
- **Вредност индикатора:** Вредност индикатора може бити **базна и циљана (пројектована)**.

✓ **Базна вредност индикатора** (односно полазна, садашња, тренутна вредност)

представља вредност или меру која одражава постојеће стање у области која је дефинисана индикатором циља.

- ✓ **Циљана вредност индикатора** (односно будућа, пожељна, планирана, циљана вредност) представља вредност или меру која се жели постићи након спровођења конкретних мера и активности у датој области, односно након испуњења циља.

Мера: Мера представља наредни корак у операционализацији претходно описаних елемената акционог плана, а пре свега циља који се жели постићи. Она се формулише као радња коју је потребно извести како би се њеним спровођењем дошло до остварења циља.

- **Индикатор испуњености (квалитета) мере:** Индикатором испуњености (квалитета) мере утврђујемо, односно меримо да ли је мера испуњена, као и да ли је испуњена на начин како је то дефинисано. Као и други индикатори, индикатор испуњености (квалитета) мере може имати различите форме (квантитативне - бројчане или квалитативне - описне) које углавном зависе од карактера саме мере.

Одговорни субјект: У овом делу се наводи ко је, према функцији, звању или радном месту, одговоран да се наведена активност реализује. У том смислу речи, у овом делу се може навести ко, оперативно и организационо, треба да спроведе одређене радње, као и ко је, према унутрашњој организацији и структури, одговоран за ту активност уколико се у тренутку писања не зна ко ће оперативно на њој радити. Осим тога, одговорни субјект се често „намеће“ према надлежностима одређених органа, руководилаца или службеника ЈЛС

Рок: Рок представља временску одредницу до које је неопходно спровести одређену активност. Рок је важан са становишта планирања спровођења ЛАП-а и представља важан елемент за праћење спровођења овог документа. Рок се може различито одредити, у складу са карактером активности коју је потребно спровести.

Све активности из ЛАП-а би требало спровести најкасније за пет година, односно читав ЛАП би требало да „истекне“ најдуже за пет година, са тенденцијом да се већина активности ипак спроведе за три године.

3. ПОСТУПАК ЗА УСВАЈАЊЕ ЛОКАЛНОГ АНТИКОРУПЦИЈСКОГ ПЛАНА У СВАКОЈ ЈЛС

Оперативним и практичним корацима у процесу усвајања ЛАП-а, у овом делу се описују кораци и ток процеса, који ЈЛС прилагођава својим специфичностима.

1. Формирање и рад Радне групе за израду ЛАП-а.

Решењем Начелник општинске управе број 020-123/17, образована је радна група

за израду Локалног антикорупцијског плана општине Врњачка Бања у саставу :

1. Саша Радисављевић
2. Олгица Гајшек
3. Милан Плањанин
4. Славољуб Ђошовић
5. Владимир Зајић
6. Владан Јоцић
7. Јован Јанковић
8. Бранко Цамић

која ће:

- 1) анализирати нацрт ЛАП-а
- 2) установити које елементе из нацрта ЈЛС може и треба да усвоји у свом ЛАП-у
- 3) развити остале елементе ЛАП-а који су неопходни за његово спровођење

Према Моделу ЛАП-а који је узрадила Агенција за борбу против корупције Републике Србије, у Радну групу као стални чланови обавезно **требало да буду укључени и представници организација цивилног друштва (ОЦД) - удружења грађана која се баве борбом против корупције, односно сузбијањем и превенцијом корупције и са том темом сродним областима тамо где такве организације постоје на локалном нивоу, као и представници антикорупцијских тела и/или тела за праћење примене етичког кодекса ЈЛС.** Напомињемо да на територији општине Врњачка Бања, према доступним подацима, не постоје ОЦД које се баве питањима корупције, али да је Скупштина општине Врњачка Бања образовала стално радно тела – Одбор за борбу против корупције, чији чланови су ушли у састав Радног тела за израду ЛАП-а. Остале организације цивилног друштва, односно друга удружења грађана, професионалне, струковне, синдикалне и друге организације су укључене у фази јавне расправе.

2. Јавна расправа о Нацрту ЛАП-а

Радна група је на састанку одржаном 19.6.2017.године финализирала Нацрт ЛАП-а, и исти упутила на јавну расправу која је одржана 20.6.2017.године. Извештај са јавне расправе биће додат у наставку.

3. Усвајање ЛАП-а

Мером 2.2.10.37. Акционог плана за преговарање Србије о чланству у Европској унији за Поглавље број 23 предвиђено је да финалну верзију ЛАП-а усвоји скупштина ЈЛС. На тај начин се овом документу даје највиши степен легитимитета, јер ће он бити усвојен у представничком телу ЈЛС, као највишем органу који врши основне функције локалне власти утврђене Уставом, законом и статутом ЈЛС.

4. Формирање тела за праћење примене ЛАП-а

Одлуком о усвајању ЛАП-а предвидеће се тела за праћење и примену ЛАП-а, па се тако предлаже да ће праћење и оцену ефеката програма и мера спроводити Одбор за борбу против корупција, а да ће активности за спровођење прописаних мера спроводити Општинска управа општине Врњачка Бања, по налозима Начелника Општинске управе.

ЛОКАЛНИ АНТИКОРУПЦИЈСКИ ПЛАН ОПШТИНЕ ВРЊАЧКА БАЊА ЗА ПЕРИОД 2017. - 2020.године

Област 1: Усвајање прописа у органима јединице локалне самоуправе (ЈЛС)

Опис области: Једна од важних карактеристика локалне самоуправе као нивоа власти је и то што се у њеној изворној надлежности налази процес усвајања различитих општих правних аката, односно аката који се примењују на неодређени број појединачних случајева и ситуација у регулисању међусобних односа и служе за остваривање потреба и интереса локалног становништва. Према постојећем правном оквиру, Скупштина општине Врњачка Бања је највиши орган који врши основне функције локалне власти и који, према Закону о локалној самоуправи (“Службени гласник РС”, бр. 129/07, 83/14 - др. закон 101/16 - др. закон), доноси прописе и друге опште акте. Овим актима, чијим усвајањима њихова примена постаје обавезна на територији ЈЛС, локална представничка тела уређују питања од значаја за функционисање локалне заједнице, што је веома важна функција која мора бити посебно третирана и са антикорупцијског аспекта.

Процес усвајања прописа у било ком типу представничког органа садржи одређене ризике по остваривање и заштиту јавног интереса, који потичу како од саме процедуре усвајања, тако и од њихове садржине и начина на који ће прописи регулисати одређене односе. Најчешћи недостаци у овом процесу су следећи: одсуство транспарентности у свим фазама израде и доступности прописа, усвајање „прописа са одредиштем“ (или „прописа са опредељеним циљем“), односно прописа који се доносе под привидом регулисања општег интереса, а за циљ имају остваривање појединачних интереса, као и усвајање прописа са одредбама које садрже ризике за настанак корупције, а до које може доћи у њиховој примени. Услед својих специфичности и значаја, сваки од ових појединачних сегмената захтева посебан третман у оквиру ЛАП-а.

Циљ 1.1. Повећана транспарентност у процесу усвајања прописа

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене су јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају пуну транспарентност процеса усвајања локалних прописа	Органи Општине дужни су да одрже најмање једну јавну расправу: 1) у току поступка усвајања одлуке о буџету Општине; 2) у току поступка утврђивања стопе	Усвојити посебне опште акте којима ће се прописати обавеза објављивања извештаја са јавних расправа и акта којима ће се прописати обавеза објављивања извештаја о примени прописа/о ефектима прописа

		<p>изворних прихода Општине; 3) у току поступка усвајања стратешких и акционих планова развоја; 4) и у другим случајевима предвиђеним законом, овим Статутом и одлукама Скупштине општине, којима се битно мења правни режим у једној области или којима се уређују питања која су од интереса за јавност.</p>	
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
1.1.1	Дефинисати области/врсте прописа за које је обавезна јавна расправа приликом доношења прописа.	Дефинисање области/врсте прописа спроведено кроз општи правни акт ЈЛС (Одлука Скупштине ЈЛС, обавезујуће упутство Скупштине ЈЛС, правилник који регулише процес јавних расправа и слично).	
1.1.2	У оквиру јавне расправе о нацрту пропису успоставити обавезу објављивања извештаја о изради нацрта прописа.	Извештај о изради нацрта прописа садржи следеће елементе: информације о лицима која су учествовала у изради нацрта прописа; информације о разлозима за доношење прописа, образложење које не садржи само правни основ, већ и	

		суштински исказану потребу/анализу/друге податке који оправдавају доношење прописа; информације о поступку и времену у ком је израђен нацрт прописа.
1.1.3	Прописати правила одржавања јавних расправа.	Правила о одржавању јавних расправа обухватају следеће елементе: објављивање позива на јавну расправу који садржи време трајања јавне расправе, форме у којим ће се јавна расправа организовати и текст нацрта прописа који је предмет јавне расправе; организовање најмање једног јавног скупа коме присуствује заинтересована јавност и службеник/функционер у чијој је надлежности област која се регулише предложеним прописом; објављивање извештаја о јавној расправи који садржи све предлоге који су добијени у току јавне расправе и информације о поступању по предлозима уз обавезно образложење за предлоге који су делимично или у потпуности одбијени.
1.1.4	Објављивати опште акте на интернет презентацији ЈЛС.	Сви општи акти које усвајају органи ЈЛС доступни на интернет презентацији ЈЛС; интернет презентација у овом делу се редовно ажурира, односно сви нови прописи и измене/допуне постојећих се благовремено (на пример, највише у року од недељу дана) постављају на интернет презентацију.
1.1.5	Успоставити обавезу да се специфичне циљне групе (а у складу са потребама и карактером локалне заједнице), на које се односе поједини акти ЈЛС додатно обавештавају и информишу о усвојеним или измењеним јавним политикама које су од значаја за те циљне групе.	Обавеза треба да буде прописана кроз посебан акт или кроз измене и допуне постојећег акта којим ће се дефинисати најмање следеће: које су то циљне групе за које ће се вршити додатно обавештавање и информисање о усвојеним локалним прописима, а у складу са потребама и карактером локалне заједнице (на пример, пољопривредници, привредници, ученици, социјално угрожене категорије, особе са инвалидитетом и слично); који су то начини додатног информисања и обавештавања циљних група о актима који се на њих односе.
1.1.6	Објављивати извештаје о примени прописа/о ефектима прописа.	Извештаји о примени прописа/ефектима прописа се израђују и објављују за све оне области за које је дефинисана и обавеза

		спровођења јавне расправе, односно чији је јавни значај такав да примена прописа значајно утиче на квалитет живота становника на територији ЈЛС.
--	--	--

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : председник Скупштине општине и начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 1.2. Отклоњени ризици од корупције кроз увођење механизма којима се спречава усвајање „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одредиштем“		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се уводе механизми за спречавање усвајања „прописа са одређеним циљем“, односно „прописа са одредиштем“	Тренутно не постоје усвојени стандарди и процедуре	<i>Потребно је да ЈЛС донесе Одлуку која ће успоставити обавезу пријављивања интереса Јавних функционера у складу са одредбама Закона о Агенцији за борбу против корупције</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере
1.2.1	Успоставити обавезу <i>пријављивања интереса</i> за усвајање општих аката.	Јавни функционери ЈЛС (градоначелник/председник општине, одборници/чланови општинског/градског већа ЈЛС) су обавезни да приликом учествовања у усвајању општих аката извести скупштину/општинско/градско веће ЈЛС и јавност о томе да у области на коју се акт односи он/она или са њим/њом повезана лица (у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције) имају приватни интерес или корист, осим ако ту корист или интерес имају као грађани или део групе грађана; Успостављен јавно доступан регистар ових пријава;
1.2.2	Успоставити обавезу управљања <i>пријављеним интересима</i> .	За случајеве непријављивања интереса, прописане су санкције финансијске природе које су најмање у рангу санкција за повреде пословника о раду скупштине/општинског/градског већа ЈЛС;

		У процесу успостављања регистра дефинисани следећи елементи: организациона јединица/тело у оквиру ЈЛС које води регистар; начин вођења регистра; начин праћења извршења обавезе пријављивања интереса; начин вођења поступка због кршења обавезе пријављивања; објављивање одлука о кршењу ових обавеза.
1.2.3	Успоставити обавезу израде образложења нацрта прописа, са посебним акцентом на образложење <i>јавног интереса</i> који ће бити остварен и/или заштићен конкретним прописом, односно са образложењем разлога, потреба и околности у којима се усваја пропис.	Усвојена обавезујућа упутства за израду образложења нацрта локалних прописа, са посебним акцентом на образложење <i>јавног интереса</i> који ће бити остварен и/или заштићен конкретним прописом, односно са образложењем разлога, потреба и околности у којима се усваја пропис (<i>видети везу са индикатором мере број 2 у оквиру циља 1.1 у којој се такође наводи шта би све образложење требало да садржи</i>).

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 1.3. Отклоњени ризици од корупције кроз увођење механизма за спречавање усвајања прописа који садрже ризике од корупције			
	Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
	Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се уводе механизми за спречавање усвајања прописа који садрже ризике од корупције.	Тренутно не постоје усвојени стандарди и процедуре	<i>Именовање лица надлежних за анализу ризика од корупције у локалним прописима</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
1.3.1	Успоставити капацитет ЈЛС за спречавање усвајања прописа са уграђеним ризицима за корупцију.	Створене организационе претпоставке за бављење овом надлежношћу/именовано лице/лица надлежна за анализу ризика од корупције у локалним прописима; обезбеђена обука	

		лица која ће се бавити овом надлежношћу; успостављена обавеза да се анализа ризика од корупције доставља заједно са нацртом прописа приликом усвајања; успостављена обавеза извештавања, односно упознавања јавности са анализама ризика од корупције у прописима.
--	--	--

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 2: Управљање сукобом интереса на локалном нивоу

Опис области: На локалном нивоу власти присутан је велики број функционера у смислу одредаба Закона о Агенцији за борбу против корупције (“Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 - одлука УС, 67/13 - одлука УС, 112/13 - аутентично тумачење и 8/15 - одлука УС). Они имају значајан утицај на процес доношења одлука, односно у могућности су да одлучују о јавном интересу и да доношењем одлука (општинских и појединачних) подреде јавни интерес приватном, што је једна од најопштијих дефиниција сукоба интереса. Услед једне од одлика локалне заједнице, која се може назвати недовољном конкуренцијом људског капитала (недовољан број људи са потребним управљачким и лидерским капацитетима, нарочито у малим локалним самоуправама које су услед демографских кретања у депопулацији), често долази до монополизације моћи и утицаја, односно до ситуације у којој мали број појединаца држи кључне позиције у различитим секторима функционисања локалне средине (јавном, приватном и цивилном сектору). Специфичност локалне самоуправе у овом погледу је и у томе што је једна група локалних функционера изабрана на непосредним изборима, услед чега подлежу нешто другачијем регулисању неспојивости функција и сукоба интереса. На овом нивоу власти се и начин доласка на функцију, односно чињеница непосредног избора ове групе функционера, често тумачи и као основ посебне врсте легитимитета за коју се сматра да аболира одборнике од обавеза у заступању и заштити јавног интереса, што не сме бити случај, напротив. Сви ови фактори утичу на то да су појавни облици и различите врсте сукоба интереса на локалном нивоу присутни и да нужно морају бити предмет регулисања локалног антикорупцијског плана. Осим функционера, посебну пажњу у овој области потребно је посветити и службеницима, односно запосленима у органима ЈЛС.

Случајеви сукоба интереса на локалном нивоу морају бити препознати и локалним документима, јер је увек питање колико таквих случајева уопште доспе до Агенције на поступање, уколико их локална средина не препознаје. Локална заједница мора бити први ниво који ће такве моделе понашања препознавати, спречавати и упућивати на за то предвиђено поступање.

Циљ 2.1. Повећана транспарентност у погледу постојања приватног интереса јавних функционера или приватног интереса са њима повезаних лица, као околности која може водити сукобу интереса.

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене/измењене јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају пуну транспарентност у погледу постојања приватног интереса јавних функционера или приватног интереса са њима повезаних лица	Усвојен Етички кодекс понашања функционера локалне самоуправе општине Врњачка Бања и Кодекс понашања	Извршити ревизију и новелирање Етичког кодекса функционера локалне самоуправе општине Врњачка Бања и КОдекса понашања запослених у општинској управи и јавним службама општине Врњачка Бања

		запослених у општинској управи и јавним службама општине Врњачка Бања
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере
2.1.1	Успоставити обавезу пријављивања приватних интереса јавних функционера и приватних интереса са њима повезаних лица.	Јавни функционери ЈЛС (градоначелник/председник општине, одборници/чланови општинског/градског већа ЈЛС) су обавезни да органу/служби ЈЛС приликом ступања на функцију пријаве своје и за њих повезана лица приватне интересе у следећем смислу речи: власништво над предузетничком радњом и власништво над приватним предузећима, као и власничке уделе у приватним предузећима; чланство у другим органима управљања/надзора над приватним предузећима; остале везе и односе са субјектима из приватног сектора који могу имати утицај на вршење јавне функције. Успостављен јавно доступан регистар ових пријава;
2.1.2	Успоставити обавезу управљања пријављеним интересима јавних функционера и приватних интереса са њима повезаних лица.	За случајеве непријављивања интереса, прописане санкције финансијске природе које су најмање у рангу санкција за повреде пословника о раду скупштине/општинског/градског већа ЈЛС; У процесу успостављања регистра дефинисани следећи елементи: организациона јединица/тело у оквиру ЈЛС које води регистар; начин вођења регистра; начин праћења извршења обавезе пријављивања; начин вођења поступка због кршења обавезе пријављивања; објављивање одлука о кршењу ових обавеза.

Рок за спровођење ових активности : одмах

Одговорни субјекти : сви јавни функционери

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 2.2. Успостављен механизам за спречавање „трговине јавним овлашћењима“			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Омогућен увид јавности у све уговоре које су органи ЈЛС, као и све јавне службе, јавна предузећа, друге организације којима је оснивач ЈЛС, закључили са функционерима (<i>функционерима</i> у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције) и са запосленима у органима ЈЛС (свих уговора осим уговора о раду)		Предвиђа се објављивање од прилике 10 таквих уговора у периоду од три године	Објавиће се сви уговори које органи ЈЛС закључе у наредне три године
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
2.2.1	Успоставити обавезу органа ЈЛС, као и свих јавних служби, јавних предузећа, других организација којима је оснивач ЈЛС, да објаве све уговоре које су закључили са функционерима (<i>функционерима</i> у смислу Закона о Агенцији за борбу против корупције) и са запосленима у органима ЈЛС (свих уговора осим уговора о раду – на пример, уговора о делу, уговора о привременим и повременим пословима и слично).	Усвајање акта који ће регулисати ову обавезу; Сви уговори објављени на интернет презентацији ЈЛС, у складу са одредбама прописа који регулишу заштиту података о личности.	
Циљ 2.3. Смањење случајева сукоба интереса запослених у органима ЈЛС			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Успостављени делотворни механизми за управљање сукобом интереса запослених у органима ЈЛС.		Нису усвојене процедуре и стандарди	Број окончаних поступака о сукобу интереса у односу на број случајева сумње о постојању сукоба интереса запослених.
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
2.3.1	Општим актом регулисати ЈЛС материју сукоба интереса запослених у органима ЈЛС.	Дефинисана процедура за поступање у случајевима сумње о постојању сукоба интереса; Дефинисана процедура за пријављивање сумње о сукобу	

		интереса; Сукоб интереса запослених у интерним актима ЈЛС дефинисан као тежа повреда радне обавезе;
2.3.2	Формирати тело за примену правила о сукобу интереса запослених у органима ЈЛС.	Дефинисан састав тела; Дефинисана процедура за избор чланова тела.
2.3.3	Успоставити капацитет тела за примену правила о сукобу интереса запослених у органима ЈЛС.	Обезбеђени кадровски и материјални услови за рад тела; Сprovedена обука чланова тела.
2.3.4	Успоставити координацију и механизам извештавања о управљању сукобом интереса између тела за примену правила о сукобу интереса запослених у органима ЈЛС и тела за праћење примене ЈАП-а.	Успостављена процедура извештавања о случајевима о којима је одлучивало тело; Објављени извештаји о раду тела.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе, јавни функционери, јавне установе и јавна предузећа

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 3. Разоткривање корупције кроз заштиту узбуњивача и кроз управљање пријавама и представкама корисника услуга на рад службеника и органа ЈЛС

Опис области: Пријавама сумње на корупцију која долази од стране запослених (узбуњивача) и/или корисника услуга органа ЈЛС омогућава се разоткривање и санкционисање потенцијалних случајева корупције до којих је дошло. У исто време, ови механизми имају и превентивну улогу, јер њихово постојање одвраћа потенцијалне актере коруптивних радњи. Због значаја који имају механизми за пријаву сумњи на корупцију или друге неправилности, па и на поступања службеника у случајевима који не морају увек имати везе са корупцијом, важно је ове механизме детаљније разрадити и омогућити њихово функционисање у свакој ЈЛС. Осим тога, заштита свих лица која пријављују сумњу на корупцију посебан је изазов у овој области на који је неопходно посебно додатно обратити пажњу.

Када је реч о пријави сумње на корупцију и заштити лица која пријављују сумњу на корупцију, ова област је регулисана Законом о заштити узбуњивача (Сл. гласник РС, бр. 128/2014), који је усвојен крајем 2014. године и који је почео да се примењује 1. јуна 2015. године. Према чл.16 Закона, сваки послодавац (а тиме и сваки орган јавне власти) који има више од десет запослених има обавезу да општим актом уреди поступак унутрашњег узбуњивања, као и да свој општи акт истакне на видном месту у институцији. Међутим, локалним планом за борбу против корупције потребно је ојачати механизам примене и праћења и Закона и интерног акта и то пре свега кроз обавештавање запослених о правима и обавезама које проистичу из правног оквира, кроз успостављање обавезујућег механизма извештавања о примени акта, као и кроз адекватну обуку лица која су надлежна за пријем пријава сумње на корупцију. На тај начин би свака појединачна ЈЛС својим интерним антикорупцијским планом додатно ојачала ову област, односно исказала своју посвећеност адекватној и суштинској примени постојећих и обавезујућих прописа у области заштите узбуњивача.

Према чл. 71 Закона о локалној самоуправи „органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да свима омогуће подношење притужби на свој рад и на неправилан однос запослених. На поднете притужбе органи и службе јединице локалне самоуправе дужни су да одговоре у року од 30 дана, ако подносилац притужбе захтева одговор. Овим чланом Закона дат је правни оквир који омогућава кориговање рада органа ЈЛС у складу са поднетим притужбама странака у различитим областима, па и оним који се односе на корупцију, сумњу на корупцију или неке друге врсте односа између органа и грађана чији су узрок или исход корупција. Штета од одсуства делотворних жалбених механизма је двострука. Права корисника услуга могу бити повређена и злоупотребљена услед чињенице да не постоји могућност да се жалбом коригује понашање службеника. На институционалном нивоу, ЈЛС губи могућност да системски прати жалбе и да коригује свој рад у складу са реакцијама које добија од грађана. Због тога, увођење ефикасних механизма за жалбене процедуре може бити једно од поља деловања локалног антикорупцијског плана. Осим постојања ефикасних и ефективних механизма за улагање жалби, ЈЛС би требало да се бави и њиховим спровођењем, односно реаговањем, као и анализом њиховог садржаја. За ово је потребно прописати процедуру и одредити одговорне, као и објавити ту процедуру на начин да она буде доступна најширем кругу корисника услуга.

Циљ 3.1. Постигнута пуна примена и праћење прописа у области заштите узбуњивача			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Обезбеђени адекватни механизми за примену и праћење примене Закона о заштити узбуњивача.		Нису усвојени стандарди и процедуре	Објавиће се извештај о поступању у случајевима пријава за корупцију у односу на укупан број поднетих пријава у наредне три године
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
3.1.1	Успоставити механизам за праћење примене Закона о заштити узбуњивача.	Успостављена обавеза извештавања о примени интерног акта који се односи на поступак унутрашњег узбуњивања и поступања по пријавама узбуњивача; Успостављена обавеза објављивања извештаја/делова извештаја о примени интерног акта који се односи на поступак унутрашњег узбуњивања и поступања по пријавама узбуњивача, у складу са прописима који регулишу заштиту података о личности.	
3.1.2	Успоставити и ојачати капацитете лица задужених за пријем и поступање по пријавама узбуњивача.	Успостављање и јачање капацитета лица задужених за пријем и поступање по пријавама узбуњивача подразумева најмање следеће: Организовање и/или упућивање лица на адекватне обуке из ове области; Организовање обука за запослене из ове области; Организовање антикорупцијског саветовалишта, кроз које ће лица задужена за пријем и поступање по пријавама узбуњивача на регуларној основи одговарати на питања и дилеме запослених и пружати савете из ове области.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 3.2. Успостављена регистрација информација и кориговање организације у ЈЛС у складу са пријавама и представкама које добија из спољашњег окружења.			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Успостављен механизам подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом органа ЈЛС.		Нису усвојени стандарди и процедуре	Објавиће се извештај о поступању у случајевима пријава на рад органа ЈЛС у односу на укупан број поднетих пријава у наредне три године
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
3.2.1	Обезбедити функционалност механизма подношења и поступања по пријавама и представкама странака у вези са радом органа ЈЛС.	<p>Регулисана процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС;</p> <p>Процедура за жалбе на рад запослених у ЈЛС објављена на интернет презентацији ЈЛС и у просторијама ЈЛС на месту видљивом странкама;</p> <p>Успостављена обавеза израде периодичне анализе делотворности поступања органа ЈЛС по поднетим представкама странака;</p> <p>Периодичне анализе објављене на интернет презентацији ЈЛС;</p> <p>Обезбеђена обука за лица која су одређена за поступање по представкама странака.</p>	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 4: Однос између јединица локалне самоуправе и јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира и контролише

Опис области: Јединице локалне самоуправе оснивају, финансирају и врше надзор над радом установа, служби, организација и јавних предузећа, којима поверавају вршење надлежности од јавног и општег интереса за локално становништво. Број, врста и делокруг рада ових органа се разликује од једне до друге ЈЛС, али је свима заједничко то што се одговорност за њихово (не)функционисање налази на органима ЈЛС који их оснивају и контролишу и који рад претходно наведених органа треба да регулишу и са становишта антикорупцијских механизма.

Односи између ЈЛС и јавних предузећа, служби, организација и установа које она оснива нису једнозначни и једноставни. У појединим случајевима, ови субјекти постају неформално веома моћни и недовољно контролисани од стране ЈЛС. Односи су додатно усложњени чињеницом да се један део ових органа финансира из сопствених средстава, пружа услуге под комерцијалним условима, а не ретко представља и монополисте у пружању одређених услуга, што додатно јача њихову (не)формалну моћ и позицију. Даље, за поједине области од општег интереса постоји подељена надлежност између локалних и републичких институција, у којој један део управљања и контроле врши ЈЛС, а други део републички органи. Веома различити капацитети ЈЛС да се баве пренетим надлежностима у овим областима често резултирају неуједначеном праксом, лошим управљањем и одсуством контроле над овим органима јавне власти, што ствара повољне околности за корупцију, нарочито „политичку корупцију“. Због тога, локални антикорупцијски планови треба да садрже и мере за регулисање односа између ЈЛС и оних органа за чије је функционисање она одговорна.

Циљ 4.1. Отклоњени ризици од корупције у постојећем систему управљања јавним предузећима на локалном нивоу.

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које смањују постојећа дискрециона овлашћења, успостављају критеријуме за доношење одлука, јачају систем контроле и повећавају транспарентност у управљању јавним предузећима на локалном нивоу.	<i>Статут општине Врњачке Бање, Одлуке о основању јавних предузећа,</i>	<i>Извршити ревизију и новелирање Статута општине Врњачке Бање, Одлуке о основању јавних предузећа, Статута јавних предузећа, Одлука о формирању</i>

		<i>Статути јавних предузећа, Одлука о формирању Комисије за избор директора јавних</i>	<i>Комисије за избор директора јавних предузећа уз обавезу усвајања потребних интерних аката наведених у мерама из ове области</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
4.1.1	Прописати обавезу формирања листе кандидата са образложењем испуњености услова за чланове Надзорног одбора (НО) јавног предузећа.	Скупштина ЈЛС, пре процеса именовања председника и чланова Надзорног одбора јавног предузећа, формира посебну комисију/тело (односно унапређује њихов рад тамо где таква тела већ постоје) чији је задатак да формира листу кандидата са образложењем испуњености услова, која се потом доставља пленарној седници Скупштине ради именовања председника и чланова НО.	
4.1.2	Предвидети обавезу уређења поступка у којем надлежни орган јединице локалне самоуправе разматра предлоге НО, са роковима за поступање.	Усвојен акт којим се уређује поступак разматрања предлога НО, са роковима за поступање.	
4.1.3	Прописати услове и критеријуме за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа	Усвојен акт којим се прописују услови и критеријуми за именовање чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа	
4.1.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса, успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса, прописивања одговорност за члана комисије за ког се утврди да је био у сукобу интереса и института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима постојања сукоба интереса.	
4.1.5	Обезбедити јавност рада Комисије за спровођење конкурса за избор директора јавних предузећа.	На интернет презентацији ЈЛС објавити сва документа о раду Комисије за спровођење конкурса за избор директора (записници, одлуке, остало).	

4.1.6	Смањити дискрециона овлашћења надлежног органа ЈЛС у процесу разрешења директора јавног предузећа.	Усвојен интерни акт којим: Прописују критеријуми на основу којих се утврђује да ли је директор поступао супротно пажњи доброг привредника, да ли је нестручно и несавесно обављао дужност, односно несавесно се понашао, као и да ли је дошло до <i>знатног</i> одступања од остваривања основног циља пословања јавног предузећа; Одређује шта су то <i>други начини</i> којима је директор деловао на штету јавног предузећа; Одређује случајеве у којима надлежни орган <i>може</i> разрешити директора и пре истека периода на који је именован; Прописује рок у коме се покреће поступак разрешења директора у случајевима када он мора односно може бити разрешен
4.1.7	Прописати услове и критеријуме за именовање вршиоца дужности директора.	Усвојен интерни акт којим се прописују услови и критеријуми за именовање вршиоца дужности директора.
4.1.8	Прописати поступак и рок за разматрање, односно давање сагласности на програм пословања јавног предузећа.	Усвојен интерни акт којим се: Прописују поступак и рок за разматрање, односно давање сагласности на програм пословања јавног предузећа; Прописује критеријума за доношење годишњег програма пословања за период на који се односи привремено финансирање; одређује поступак и рокови за разматрање, односно давање сагласности на програм пословања; Уводе ограничења за трошкове помоћи, спортских активности, пропаганде и репрезентације; Дефинишу <i>стратешки интереси и битне промене околности</i> за измену програма пословања које су карактеристичне за конкретну локалну заједницу; Предвиђају санкцију уколико органи ЈП не доставе програм пословања скупштини ЈЛС у законски прописаном року.
4.1.9	Додатно прецизирати овлашћења оснивача да у случају <i>поремећаја у пословању</i> јавног предузећа надлежни орган ЈЛС предузима мере којима ће се обезбедити услови за несметано	Усвојен интерни акт којим се, у складу са нормама финансијско-материјалног пословања, дефинише шта се <i>сматра поремећајем у пословању</i> , чиме се уводи извесност и у

	обављање делатности од општег интереса.	поступање јавних предузећа (сазнање о томе које врсте поремећаја могу произвести одређене последице, односно поступање оснивача према њима) и локалне самоуправе (када се реагује како би се обезбедила заштита јавног интереса); Осим тога, интерни акт треба да сединише и које су то мере којима ће надлежни орган ЈЛС обезбедити услови за несметано обављање делатности од општег интереса.
4.1.10	Прописати услове, критеријуме и поступак за давање сагласности јавним предузећима за оснивање друштва капитала и улагање капитала у већ основана друштва, као и механизам одговорности у случајевима у којима руководиоци јавних предузећа избегну примену прописаних правила.	Усвојен акт којим ће се: Успоставити обавеза дефинисања оправданости и сврсисходности решења којим се оставља могућност да јавно предузеће оснује друштво капитала или да уложи капитал у већ основано друштво капитала; Прописати услови и критеријуми за доношење одлуке о оснивању друштва капитала, односно о улагању капитала; Уредити поступак давања сагласности оснивача на оснивање друштва капитала; Дефинисати одговорност и санкције за руководиоце јавних предузећа који избегну примену прописаних правила о оснивању друштва капитала, односно о улагању капитала.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 4.2. Обезбеђена начела доброг управљања у односу између ЈЛС и других органа јавне власти (установа, служби, органа и организација) које оснива ЈЛС		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују транспарентност и одговорност у раду, избору руководиоца, праћењу рада и учинака и финансијску контролу свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС оснива.	<i>Буџет општине Врњачка Бања, Статут општине Врњачка Бања, Оснивачки акти</i>	<i>Буџет општине Врњачка Бања, Статут општине Врњачка Бања, Оснивачки акти јавних служби, Статути јавних служби, интернет презентације, јавна расправа о буџету и доношење потребних интерних</i>

		<i>јавних служби, Статути јавних служби, интернет презентације, јавна расправа о буџету</i>	<i>аката и процедура наведених у мерама из ове области</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
4.2.1	Обезбедити потпуну доступност информација о свим органима јавне власти које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира или контролише.	На интернет презентацији ЈЛС објављен регистар свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које ЈЛС оснива и делом или у потпуности финансира или контролише, а која садржи информације о оснивању, финансирању, утрошку средстава, органима управљања, резултатима пословања и пословним плановима; Успостављена обавеза редовног ажурирања регистра.	
4.2.2	Успоставити обавезу спровођења јавног конкурса за избор руководиоца свих јавних служби, јавних предузећа и других организација за које је надлежна ЈЛС.	Усвојен интерни акт којим се регулише поступак јавног конкурса за избор руководиоца свих јавних служби, јавних предузећа и других организација за које је надлежна ЈЛС, <i>са свим елементима рада комисије за спровођење конкурса датим у мерама 5, 6 и 7 у циљу 4.2.</i>	
4.2.3	Успоставити обавезу да се сви конкурси за избор органа управљања и чланова надзорних тела код којих ЈЛС о томе одлучује спроводе уз примену јасних и прецизних услова и критеријума.	Усвојен интерни акт којим се дефинишу јасни и прецизни услови критеријуми и процедура за избор.	
4.2.4	Успоставити механизме одговорности руководиоца и чланова управљачких и надзорних тела свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.	Усвојена јединствена и обавезујућа методологију извештавања о раду за сва јавна предузећа, установе, органе и организације које оснива ЈЛС; Успостављена пракса редовног јавног представљања и расправљања о резултатима рада и учинцима јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС; Успостављена пракса објављивања закључака са јавних расправа.	

4.2.5	Успоставити механизам за сврсисходно управљање финансијама јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС.	Усвојен интерни акт којим се дефинишу: јасни и прецизни критеријуми за расподелу јавних финансија, обавезни елементи финансијских планова, процедура контроле сврсисходности и законитости трошења средстава.
4.2.6	Увести обавезу објављивања докумената који се односе на управљање финансијама свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.	Усвојен интерни акт којим се регулише објављивање свих докумената који се односе на управљање финансијама јавних предузећа, установа, органа и организација које оснива ЈЛС;
4.2.7	Успоставити механизам грађанске контроле над управљањем финансијама органа јавне власти које оснива ЈЛС.	Установљена пракса израде и објављивања „грађанског буџета“, односно документа који на разумљив начин објашњава планирање, извршење и контролу над извршењем буџета свих јавних служби, јавних предузећа и других организација које оснива ЈЛС.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 5: Јавно-приватна партнерства и концесије

Опис области: Јавно-приватно партнерство (ЈПП) представља дугорочну сарадњу између јавног и приватног сектора, односно партнера из јавног и приватног сектора, ради обезбеђења финансирања, изградње, реконструкције, управљања или одржавања инфраструктурних и других објеката од јавног значаја и пружања услуга од јавног значаја. Јавно-приватна партнерства се углавном успостављају у реализацији пројеката или ради пружања услуга које традиционално обезбеђује јавни сектор, али који из различитих разлога, потреба и оправданости у реализацију тих пројеката укључују приватни сектор, уз адекватну поделу улагања, ризика, одговорности и добити међу партнерима. Концесија, пак, представља врсту ЈПП, односно врсту уговорне сарадње између јавног и приватног партнера, којом је уређено комерцијално коришћење природног богатства, односно добра у општој употреби која су у јавној својини или обављање делатности од општег интереса. Концесијом надлежно јавно тело уступа домаћем или страном субјекту природна богатства или добра у јавној својини на одређено време, под посебно прописаним условима, уз плаћање концесионе накнаде, при чему приватни партнер сам сноси ризик везан за комерцијално коришћење предмета концесије. Услед сличности између карактера ова два концепта, као и сличности са становишта ризика од корупције, ЈПП и концесије се уобичајено третирају истоверсно, што ће и у овом документу бити случај.

Имајући у виду ризике да сарадња представника јавног и приватног сектора буду несврхисходни и да имају за циљ остваривање појединачних или приватних интереса на штету јавног интереса, нужно је посветити посебну пажњу ризицима корупције у овој области. Значај овог питања препознат је и приликом доношења Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење.

Актуелни Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама (“Службени гласник РС”, бр. 88/11, 15/16 и 104/16) усвојен је 2011 године. Њиме се уређују услови и начин израде, предлагања и одобравања пројеката ЈПП; одређују субјекти надлежни, односно овлашћени за предлагање и реализацију ових пројеката; права и обавезе јавних и приватних партнера; облик и садржина уговора о ЈПП са или без елемената концесије и правна заштита у поступцима доделе јавних уговора; услови и начин давања концесије, предмет концесије, субјекти надлежни, односно овлашћени за поступак давања концесије, престанак концесије; заштита права учесника у поступцима доделе јавних уговора; оснивање, положај и надлежност Комисије за ЈПП, као и друга питања од значаја за ово партнерство, са или без елемената концесије, односно за концесију.

Имајући у виду чињеницу да ЈЛС као *јавна тела* могу бити партнери у ЈПП, као и да се највећи број до сада поднетих предлога или остварених ЈПП спроводи на локалном нивоу, неопходно је успоставити адекватне интерне и институционалне механизме којима би се на локалном нивоу отклонили ризици у примени нормативног оквира у овој области. Закон и подзаконска акта предвиђају различите системе контроле, као и значајну улогу Комисије за ЈПП – без обзира на то, сваки јавни партнер, односно ЈЛС у овом случају, има значајна овлашћења у иницирању, процени и одобравању пројеката, као и у процесу контроле уговора за ЈПП, па је кроз ЈАП потребно увести одређене мере за отклањање ризика у овој области.

Циљ 5.1: Успостављени интерни механизми којима се отклањају ризици од корупције у примени прописа у области јавно приватних партнерстава

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују отклањање ризика од корупције у примени прописа у области јавно приватних партнерстава	<i>Усвојена два акта о отпочињању поступка реализације пројекта ЈПП за обављање комуналне делатности и управљање комуналним отпадом и обављања комуналне делатности превоза путника</i>	<i>Усвојити све потребне интерне акте и процедуре који су наведени у мерама из ове области</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере
5.1.1	Дефинисати локално специфичне области које могу бити предмет концесије	Усвојен интерни акт којим се дефинишу локално специфичне области које могу бити предмет концесије, а у складу са природним ресурсима и другим јавним добрима који постоје на територији ЈЛС, као и у складу са потребама локалног становништва.
5.1.2	Успоставити процедуру и критеријуме за давање сагласности на предлог пројекта ЈПП без елемената концесије, за усвајање предлога за доношење концесионог акта који припреми надлежно јавно тело и за давање сагласности на коначни нацрт јавног уговора.	Усвојен интерни акт којим се: Успоставља обавеза израде студије оправданости и/или изводљивости успостављања ЈПП; Успоставља процедура и дефинишу критеријуми за давање сагласности на предлог пројекта ЈПП без елемената

		<p>концесије; Успоставља процедура за усвајање предлога за доношење концесионог акта који припреми надлежно јавно тело; Успоставља процедура за давање сагласност на коначни нацрт јавног уговора.</p>
5.1.3	Дефинисати шта су <i>објективни разлози</i> за ограничавање одговорности чланова конзорцијума који се појављује као приватни партнер у ЈПП.	Усвојен интерни акт којим се дефинише шта су <i>објективни разлози</i> за ограничавање одговорности чланова конзорцијума који се појављује као приватни партнер у ЈПП.
5.1.4	Успоставити обавезу додатног образложења за избор конкретног рока на који се закључује јавни уговор.	Усвојен интерни акт којим се уводи обавеза додатног образложења за избор конкретног рока на који се закључује јавни уговор.
5.1.5	Прописати обавезу ЈЛС да врши процену утицаја ЈПП на начело конкурентности.	<p>Усвојен интерни акт којим се прописује: Начин на који ће ЈЛС процењивати да ли се учешћем предлагача у припреми предлога пројекта нарушава конкуренција; Дефинисање корака који су потребни да се евентуална конкурентска предност неутралише; Начин доношења закључка да се конкурентска предност не може неутралисати; Начин на који се обезбеђују капацитети ЈЛС за овакве процене.</p>
5.1.6	Дефинисати услове и критеријуме у погледу именовања лица која чине стручни тим који израђује конкурсну документацију, врши процену вредности концесије, израђује студију оправданости давања концесије и предузима све остале радње које претходе поступку давања концесије.	Усвојен интерни акт којим се прописују услови и критеријуми у погледу именовања лица која чине стручни тим који израђује конкурсну документацију, врши процену вредности концесије, израђује студију оправданости давања концесије и предузима све остале радње које претходе поступку давања концесије.
5.1.7	Успоставити елементе управљања сукобом интереса лица која чине стручни тим описан у претходној мери.	<p>Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са партнером; Успостављање института изузећа у случају постојања</p>

		приватног интереса; Прописивање одговорности за члана стручног тима за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.
5.1.8	Прописати интерну организациону процедуру спровођења надзора над реализацијом јавних уговора.	Усвојен интерни акт којим се прописује интерна организациона процедура спровођења надзора над реализацијом јавних уговора.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине, Начелник општинске управе, јавна предузећа

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 6: Управљање јавном својином ЈЛС

Опис области: Према Закону о јавној својини (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 и 88/13), ЈЛС је један од титулара јавне својине у Републици Србији. Овом нивоу власти је дата могућност стицања, коришћења, управљања, преноса и надзора над јавном својином, што представља сложену и одговорну надлежност, чије вршење садржи различите ризике од корупције. Уколико процес управљања јавном својином није добро регулисан, то може створити услове да се јавна својина користи за остваривање приватних интереса оних који њом управљају, директно или индиректно. Ризик за овакве догађаје је утолико већи уколико својински односи између различитих нивоа власти још увек нису у потпуности регулисани, јер је поменути законом ЈЛС релативно тек од скоро, од 2011. године, омогућено располагање сопственом имовином.

Суштину ефикасне регулације управљања јавном својином чине два сегмента: први се односи на непостојање аката који регулишу процес утврђивања јавне својине, усклађивања фактичког са књиговодственим стањем својине, као и аката којима се врше процеси стицања, отуђивања, располагања и контроле над јавном својином која је дата на располагање другим лицима. Иако поменути закон до одређеног нивоа регулише ове обавезе, њиме је значајан део регулације процеса остављен у надлежност ЈЛС. Отуда се оправдано поставља питање да ли су све ЈЛС регулисале ове процесе и да ли су их регулисале адекватно и квалитетно.

Други сегмент у области управљања јавном својином односи се на транспарентност њеног располагања. Успостављање локалних регистара јавне својине представља један корак у овој области, док је омогућавање увида јавности у регистре подједнако важан процес. Регистар непокретности у јавној својини успостављен је кроз апликативни софтвер Републичке дирекције за имовину, а у који су и ЈЛС дужне да уносе податке о непокретностима као титулари непокретности у јавној својини. Законом, међутим, није прописано да је овај централни регистар јаван. С друге стране, ЈЛС могу имати свој регистар поред овог прописаног ЗЈС. Управо то што Закон не спречава ЈЛС да формирају своје регистре (а већина их и иначе има, односно формира их за своје потребе), могуће је и потребно ојачати транспарентност управљања јавном својином на локалном нивоу, јер не постоји ниједан оправдан разлог да информације о јавној својини не буду јавне, уз сва постојећа ограничења која су већ прописана нормативом која регулише поступање са личним подацима. ЈЛС могу предвидети објављивање регистара јавне својине, регистара јавне својине дате на располагање другим лицима, регистара корисника имовине дате у закуп/коришћење, регистара оних којима је због злоупотреба одузето право закупа/коришћења и тако даље. Потребно је предвидети начине креирања и садржај ових база података, процедуру и одговорност њиховог ажурирања и заштите података у њима, а потом и јавно објављивање на адекватне начине, услове и процедуру давања јавне својине ЈЛС на коришћење другим лицима, као и контролу процеса која мора бити потпуна и мора обухватити контролу начина управљања и контролу (не)наплаћених потраживања у смислу дуговања за закуп.

Према Закону о локалној самоуправи, ЈЛС имају надлежност да оснивају и управљају сопственим **робним резервама**. Роба набављена за потребе робних резерви представља врсту јавне својине, чија се набавка, складиштење и употреба мора прецизно регулисати, како би се избегле злоупотребе у овој области. Закон о робним резервама регулише само републичке робне резерве и наводи да „аутономна покрајина и

јединица локалне самоуправе могу, зависно од својих потреба и могућности, образовати робне резерве, у складу са овим законом“ (чл. 3, став 3.), без детаљније регулације. У оним ЈЛС које су основале своје робне резерве потребно је прописати мере којим ће се ова област детаљно регулисати. Потребно је донети неопходан правни оквир или унапредити постојећи, на начин да се уреде следеће области: процедура набавке роба, процедура складиштења (нарочито у случају када се складиштење поверава приватним лицима, услед недостатка капацитета и простора које поседује локална самоуправа), процедура, услови и критеријуми расподеле робе из робних резерви, као и систем контроле.

Циљ 6.1. Успостављени механизми за управљање имовином у својини ЈЛС			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују одговорно управљање јавном својином ЈЛС		<i>Статут општине Врњачка Бања и Одлука начину поступања са непокретностима које су у јавној својини општине Врњачка Бања</i>	<i>Усвојити све недостајуће процедуре, стандарде и установити све регистре из овер области</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
6.1.1	Општим актима регулисати процедуре стицања и располагања имовином у својини ЈЛС.	Општи акти треба да садрже: Обавезу и начин објављивања јавних позива за стицање и располагање имовином у јавној својини; Прописивање услова, критеријума и процедуре за отуђење или давање јавне својине на коришћење другим лицима; Прописивање механизма контроле стања јавне својине; Прописивање одговорности и санкција за кршење одредаба из општег акта.	
6.1.2	Успоставити регистар јавне својине ЈЛС	Осим регистра јавне својине, потребно је одредити	

		тело/службу или лице које је одговорно за вођење регистра јавне својине, процедуру вођења регистра, као и обавезу његовог редовног ажурирања.
6.1.3	Обезбедити јавност регистра јавне својине ЈЛС.	Објављен регистар јавне својине ЈЛС на интернет презентацији; Регистар треба да садржи и информације о јавној својини датој на располагање другим лицима, корисницима имовине дате у закуп/коришћење, податке о субјектима којима је због злоупотреба одузето право закупа/коришћења и тако даље.
6.1.4	Успоставити правни оквир (односно унапредити постојећи тамо где он већ постоји) који се односи на управљање робним резервама.	Правни оквир за управљање робним резервама треба да садржи следеће елементе: Процедуру набавке роба, процедуру складиштења (нарочито у случају када се складиштење поверава приватним лицима, услед недостатка капацитета и простора које поседује ЈЛС); Процедуру, услове и критеријуме расподеле робе из робних резерви; Систем контроле робних резерви.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 7: Управљање донацијама које прима ЈЛС

Опис области: Законом о донацијама и хуманитарној помоћи (“Службени лист СРЈ”, бр. 53/01, 61/01 - испр. и 36/02 и “Службени гласник РС”, бр. 101/05 - др. закон) прописано је да органи јавне власти – државни органи, јединице локалне самоуправе, јавна предузећа и јавне установе могу примати донације у роби (осим дувана и дуванских прерађевина, алкохолних пића и путничких аутомобила), услугама, новцу, хартијама од вредности, имовинским и другим правима. Међутим, Законом није уређен низ питања са становишта спречавања корупције као што су: прецизирање да се под донацијом подразумевају и поклони дати органима јавне власти; прописивања услова за давање донација органу јавне власти како би се избегао сукоб интереса, тј. утицај на законитост, непристрасност и објективност рада органа; утврђивање контролних механизма за испитивање оправданости и исплативости донација органима јавне власти, праћење наменског коришћења средстава донација у сваком конкретном случају, као и обезбеђивање транспарентности пријема донација кроз формирање јединственог јавног регистра који би садржао податке о свим донацијама органу јавне власти и њиховом коришћењу. Неадекватна регулација ове области омогућава да физичка и правна лица дају донације органима јавне власти који би требало да контролишу њихов рад или пред којима они остварују права и регулишу обавезе. Даваоци донација на тај начин себи могу обезбедити повлашћен положај, додатне повластице или избегавање санкције у случају да предвиђена контрола ЈЛС утврди да је било неправилности у њиховом раду. Ова врста утицаја не мора производити корупцију у ужем смислу речи (јер може, али и не мора бити остваривања приватне користи представника органа јавне власти који као правно лице прима донацију), али може озбиљно нарушити интегритет органа јавне власти, поверење јавности у његов рад и законито, непристрасно и професионално поступање органа у односу према даваоцима донација.

Агенција за борбу против корупције упутила је у јуну 2016. године Иницијативу за допуне Закона о донацијама и хуманитарној помоћи, које би требало да отклоне уочене ризике. Међутим, с обзиром да није познато да ли ће и када допуне овог Закона бити усвојене, односно када ће оне почети да се примењују, ЈЛС могу својим интерним актима да предвиде отклањање појединих ризика у овој области и да на тај начин ојачају своју отпорност на потенцијалне коруптивне утицаје кроз давање, односно кроз пријем донација. У том смислу речи, могуће је интерним актима предвидети успостављање контролних механизма за испитивање оправданости и исплативости донација ЈЛС, као и механизма за праћење наменског коришћења средстава донација. Циљ ове контроле би требало, осим осталог, да буде испитивање да ли у сваком конкретном случају донација ЈЛС носи са собом неке прикривене трошкове, који превазилазе вредност саме донације, као и да ли се средства из донација наменски користе. Даље, неопходно је предвидети да је ЈЛС као прималац донације дужан да након реализације, у одређеном року, сачини и на својој интернет презентацији објави извештај о реализацији донације. На крају, потребно је предвидети формирање јединственог јавног регистра, као електронске базе, који би садржао податке о свим донацијама ЈЛС и њиховом коришћењу, чиме би се значајно унапредила транспарентност овог процеса, која је до сада била на веома ниском нивоу.

Циљ 7.1 Отклоњене околности и могућност утицаја на рад органа ЈЛС кроз давање донација			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се уводе механизми за отклањање околности и могућности утицаја на рад органа ЈЛС кроз давање донација		Нису усвојене процедуре и стандарди из ове области	<i>Обавеза усвајања интерних аката који регулишу ову област</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
7.1.1	Прописати обавезу претходног утврђивања оправданости и исплативости донација које прима ЈЛС.	<p>Усвојен интерни акт који садржи обавезу да се пре пријема донације изради анализа оправданости донација које прима ЈЛС (утврђивање да ли ЈЛС у датом тренутку има потребу за конкретном донацијом, без обзира на њен карактер);</p> <p>Осим оправданости донације, анализа треба да утврди и исплативост донације, односно да ли у донацији постоје прикривени трошкови који превазилазе или у будућности могу да превазиђу вредност саме донације, а који могу неоправдано и непотребно да повећају трошкове њеног коришћења.</p> <p>Интерни акт треба да предвиди обавезу одбијања донације уколико се утврди да она није оправдана или да није исплатива, односно да садржи прикривене трошкове.</p>	
7.1.2	Прописати обавезу претходног утврђивања да ли постоји потенцијални, перципирани или стварни сукоб интереса приликом пријема донације.	<p>Усвојен интерни акт који садржи обавезу да се пре пријема донације утврди да ли се давалац донације (без обзира да ли је правно или физичко лице) налази у специфичном односу и положају у односу на ЈЛС у смислу да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ЈЛС врши контролу и надзор над радом донатора; - Донатор пред службама и органима ЈЛС остварује предвиђена права и испуњава прописане обавезе; - Донатор представља повезано лице са неким јавним функционером ЈЛС. <p>Интерни акт треба да предвиди обавезу одбијања донације</p>	

		уколико се утврди да постоје елементи сукоба интереса у односу између даваоца донације и ЈЛС.
7.1.3	Прописати обавезу праћења наменског коришћења средстава из донација.	Усвојен интерни акт који садржи обавезу праћења наменског коришћења средстава из донација.
7.1.4	Прописати обавезу израде и објављивања извештаја о реализацији донације	Усвојен интерни акт који садржи обавезу израде извештаја о реализацији донације; Извештај о реализацији донације се благовремено објављује на интернет презентацији ЈЛС.
7.1.5	Прописати обавезу формирања јединственог јавног регистра који би садржао податке о свим донацијама ЈЛС и њиховом коришћењу.	Усвојен интерни акт који садржи обавезу формирања јединственог јавног регистра, као електронске базе података, који би садржао податке о свим донацијама ЈЛС и њиховом коришћењу; Јединствени јавни регистар донација се редовно ажурира на интернет презентацији ЈЛС.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 8: Регулација административних процедура и унапређење контроле процедура за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга ЈЛС

Опис области: На нивоу ЈЛС спроводи се велики број поступака у којима грађани остварују своја права пред службама локалне управе у којима постоји „двострана комуникација“ на релацији подносилац захтева – службеник. Реч је о поступцима у којима се одлучује о правима и обавезама грађана и у којима странка подноси захтев са одређеном документацијом, а на основу које службеник доноси одређени акт. Потенцијални проблеми и коруптивни ризици код овакве врсте процедура могу се пронаћи на више нивоа. Најпре, поједине процедуре, рокови, критеријуми и услови поступака који се воде пред органима ЈЛС нису довољно прецизни, што оставља дискрециона овлашћења службеницима да решавају о предметима у различитим роковима, уз тражење различитих и неуједначених врста доказа и документације, па и са различитим исходима, уз плаћање различитих надокнада или такси. То отвара простор за корупцију у смислу да се у овако нерегулисаним процедурама остварује потенцијални и стварни утицај странака на службенике да убрзају/успоре процедуре или одлуче са/без потребних услова. Први проблем са овом врстом процедура је и у томе што не постоји прецизна и свеобухватна листа о којим процедурама на нивоу јединица локалне самоуправе је, заправо, реч. Због тога, задатак сваке ЈЛС треба да буде израда упутства/плана пописа ових процедура у појединачним ЈЛС, потом њихов попис и објављивање да би се, након тога, за поједине од тих процедура одлучивање (тамо где је то, наравно, могуће и што је у надлежности ЈЛС) спровела мера отклањања ризика од корупције у смислу смањења дискреције службеника, односно прецизирања постојећих или успостављања додатних критеријума за одлучивање, прецизирања рокова, израде додатних упутстава и образаца и слично.

Други проблем који се јавља у овом контексту је одсуство контроле у овим поступцима, која би дошла или од стране трећих, заинтересованих лица (којих често нема у оваквој врсти „једностраначких поступака“, јер не постоје друге заинтересоване стране које би биле упознате са предметом) или интерно, од руководиоца или неке друге инстанце (јер се углавном сматра да за тим или нема потребе или нема довољног капацитета). У таквој ситуацији се може десити да странка не поднесе потребну документацију, а да се одлучи позитивно и у њену корист, јер све остаје између ње и службеника, који на овакву врсту поступања може бити подстакнут различитим коруптивним механизмима. Оваква врста ризика се може отклонити увођењем система унакрсне, периодичне и редовне контроле предмета, како од стране руководиоца, тако и системом међусобне провере обраде ове врсте предмета међу службеницима који овакве предмете обрађују. Веома је важно да ова врста контролног механизма буде дефинисана као писана процедура, како би се избегло да се тај механизам злоупотреби и претвори у притисак на рад службеника.

Циљ 8.1. Повећана транспарентност административних процедура за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга ЈЛС			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Успостављен јавно доступан регистар свих административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС		121	150 у наредне три године
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
8.1.1	Обезбедити потпуну доступност информација о свим административним процедурама за остваривање права и регулисање обавеза корисника услуга ЈЛС	Сачињен и на интернет презентацији ЈЛС објављен регистар свих административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС (из изворних и поверених надлежности); Регистар садржи опис, правни основ, фазе и рокове за одлучивање, као и обрасце захтева којима се корисник услуге обраћа органу/служби ЈЛС, са пописом потребне пратеће документације; Одређена служба/лице надлежно за вођење регистра; Успостављена обавеза редовног ажурирања регистра.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 8.2. Отклоњени ризици од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Измењен правни оквир из надлежности ЈЛС у правцу додатног отклањања ризика од корупције у административним процедурама.		Нису усвојени стандарди и процедуре из ове	Спровођење потребних анализа у наредном периоду, и измена административних аката у складу са

		области	анализама
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
8.2.1	Спровести анализу потреба, могућности и оправданости додатног отклањања ризика од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС.	Анализа потреба, могућности и оправданости додатног отклањања ризика од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС треба да узме у обзир следеће: Да ли постоје административне процедуре за које је могуће додатно смањити, односно ограничити дискрецију службеника, односно да ли је потребно додатно прецизирати постојеће или успоставити додатне критеријуме за одлучивање; Прецизирати рокове, израдити додатна упутства и обрасце.	
8.2.2	Отклонити ризике од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС, у складу са резултатима анализе потреба, могућности и оправданости.	У складу са анализом, сачињен план и програм усвајања или измене правних аката који су у надлежности ЈЛС, а чије усвајање или измена треба да резултира отклањањем ризика од корупције у административним процедурама чије је регулисање у надлежности ЈЛС; Сprovedена измена правних аката; Измењене административне процедуре и ажуриране у регистру.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 8.3.Унапређен систем контроле спровођења административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора

Усвојене интерне процедуре којима се регулише систем контроле спровођења административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС		Успостављена је интерна ревизија и усвојен акт о финансијском управљању и контроли	Ускладити постојећа акта према мерама наведеним у овој области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
8.3.1	Усвојити интерни акт којим се регулишу процедуре контроле спровођења административних процедура за остваривање права и обавеза корисника услуга ЈЛС кроз контролу предмета.	Акт треба да садржи следеће елементе; методологију одабира броја/врсте/типа предмета који ће бити контролисан, у складу са њиховим бројем, бројем службеника који их обрађују, расположивим капацитетима контроле и слично; Методологија треба да осигура редовност, периодичност и насумичност у одабиру предмета за контролу, како би се избегле злоупотребе у самом спровођењу контроле.	
8.3.2	У складу са интерним актом, усвојити годишњи план и програм контроле предмета.	Усвојен план и програм контроле.	
8.3.3	У складу са интерним актом, израдити и објавити извештај о спроведеној контроли.	Извештај о спроведеној контроли треба да буде доступан у органима ЈЛС, као и јавности, у складу са прописима који обезбеђују заштиту података о личности. У случајевима утврђених неправилности и злоупотреба, резултат контроле треба да буде и даље поступање у конкретним појединачним случајевима (покретање дисциплинске, прекршајне, кривичне и друге одговорности).	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 9: Развој програма помоћи и солидарности за остваривање потреба особа са инвалидитетом и за заштиту права осетљивих група

Опис области: Сваки процес који је таквог карактера да у њему орган јавне власти врши дистрибуцију јавних ресурса, по било ком основу и у чему год да се ти ресурси огледају, представља ризик за настанак корупције. Имајући у виду да ЈЛС имају надлежност да организују и пружају помоћ локалном становништву, посебно становништву које припада осетљивим групама, веома је важно да процес доделе ове врсте помоћи буде регулисан на начин да се избегне да ова средства а) заврше у рукама оних који њима управљају (на било који начин) и б) заврше у рукама оних који не испуњавају услове и критеријуме да се нађу у кругу лица којима је оваква врста помоћи намењена. Ову област је врло тешко једнообразно регулисати, с обзиром на то да у оквиру ове опште надлежности свака ЈЛС, у складу са специфичностима локалне заједнице, одлучује које су то категорије популације и који су то начини за организовање помоћи. Због тога, ЛАП треба да предвиди механизам у оквиру кога свака ЈЛС треба да идентификује и регулише ове процесе на начин да се усвоје/измене они прописи ЈЛС који регулишу процес доделе средстава помоћи, односно остваривање солидарности и то тако да се обезбеди потпуна транспарентност програма, успостављање јасних критеријума доделе помоћи и контрола процеса, као и усклађеност овог процеса са стратешким документима развоја ЈЛС, чиме се смањује дискрециона моћ у доношењу одлуке за које групе и када ће бити организовани конкурси за доделу помоћи. Осим тога, с обзиром на то да остварење ове надлежности има за циљне групе различите врсте маргинализованих друштвених група, које углавном имају своја удружења и друге моделе организовања, локални антикорупцијски план би требало да ојача сарадњу између ЈЛС и ових субјеката (на пример, кроз укључивање представника ових организација и удружења у рад комисија, у дефинисање критеријума, контролу процеса и трошења додељених средстава и тако даље). Иако се ЛАП углавном односи на органе и службе ЈЛС, један од циљева овог документа треба да буде и повезивање и боља координација локалних актера на остваривању заједничког интереса локалног становништва.

Након идентификовања конкретних активности ЈЛС у оквиру ове надлежности, потребно је анализирати да ли постоји и какав је постојећи правни оквир на нивоу ЈЛС који регулише те процесе (на пример, да ли постоје одговарајући правилници, одлуке, упутства) и каква је пракса у овој области са становишта ризика од корупције. Осим тога, потребно је успоставити или унапредити процедуре расподеле средстава на начин да за то буду одговорне комисије које ће имати своје правилнике о раду, чији ће чланови бити подвргнути механизмима за спречавање сукоба интереса, које ће јавно објављивати документе о свом раду и на чије ће одлуке постојати право одговарајуће жалбе, односно вишестепеност у доношењу коначне одлуке.

Циљ 9.1. Смањење дискреционих овлашћења надлежних служби и органа ЈЛС у процесу доношења одлуке о избору програма и/или циљних група за које се спроводи додела помоћи

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Све одлуке о програмима и/или циљним групама за које се организује додела помоћи усаглашени су са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим документима који јединици локалне самоуправе прописују обавезе да спроводе овакве врсте поступака.		Одлука о усвајању ЛАП за унапређење положаја особа са инвалидитетом, ЛАП за унапређење положаја ИРЛ,	Спровести све потребне анализе и усагласити донета акта према мерама наведеним у овој области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
9.1.1	Спровести анализу усаглашености програма за доделу помоћи са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим прописима/документима на националном нивоу који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте програма.	Спроведена анализа која треба да утврди да ли су досадашњи програми за доделу помоћи усаглашени са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим прописима/документима који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте поступака	
9.1.2	Успоставити обавезу да се сви програми за доделу помоћи усагласе са стратешким и развојним документима ЈЛС или са другим прописима/документима који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте програма	Обавеза треба да буде прописана на начин да се свака одлука о спровођењу програма за доделу помоћи, осим на правна акта у ужем смислу речи, позива и на стратешка и развојна документа ЈЛС или на друге прописе/документа који ЈЛС прописују обавезе да спроводе овакве врсте програма.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 9.2. ЈЛС на редовној основи сарађује са организацијама цивилног друштва (ОЦД)/другим локалним актерима у правцу боље координације у процесу доделе помоћи

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Успостављена и формализована сарадња са организацијама цивилног друштва (ОЦД)/другим локалним актерима у правцу боље координације у процесу доделе помоћи		ОЕБС, УНХЦР, КИРС	Успостављање сарадње са другим ОЦД према мерама наведеним у овој области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
9.2.1	Прописати обавезу укључивања организација цивилног друштва (ОЦД)/других актера у процес припреме, спровођења и контроле програма за доделу помоћи.	Идентификоване организације цивилног друштва (ОЦД)/други актери који су релевантни за одређене програме доделе помоћи, односно за одређене циљне групе; Потписани споразуми о сарадњи/други видови формализације сарадње између ЈЛС и ОЦД/других актера који подразумевају дефинисање међусобних права и обавеза; Споразуми о сарадњи/други видови формализације сарадње садрже обавезу укључивања/консултовања ОЦД/других актера у процес дефинисања услова, критеријума и мерила, учешће у пријему захтева/пријава на конкурс и учешће у контроли програма.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 9.3. Повећана транспарентност у процесу доделе помоћи

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Јавно доступни сви елементи програма за доделу помоћи, у складу са прописима који обезбеђују заштиту података о личности		Јавни позиви за доделу помоћи и поступци јавних набавки	Анализирати и евентуално, новелирати процедуре јавних позива за доделу помоћи и поступака јавних набавки

Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере
9.3.1	Прописати обавезу да се сви елементи програма јавно објављују, у складу са прописима који обезбеђују заштиту података о личности	Обавеза подразумева јавно објављивање најмање следећих елемената: позива, услова, критеријума и мерила за доделу помоћи, начина подношења захтева/пријава на конкурс и потребну документацију, имена и функције лица/чланова комисије која учествују у поступку, ранг листе и износе додељене помоћи, извештаје о спровођењу поступка/конкурса.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 9.4. Отклоњени ризици за настанак сукоба интереса у процесима доделе помоћи		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене мере за управљање сукобом интереса у процесима доделе помоћи	Правилници о додели помоћи и изјаве о одсуству сукоба интереса	Правилници о додели помоћи и изјаве о одсуству сукоба интереса
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере
9.4.1	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова комисија и/или лица (службеника) који спроводе поступке за доделу помоћи	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса/са лицима која подносе захтеве; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса; Прописивање одговорност за члана комисије/лица (службеника) за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 10: Додела средстава из буџета ЈЛС за остваривање јавних интереса локалне заједнице

Опис области: Осим претходно описане области која има за циљ јачање солидарности и друштвене кохезије кроз институционалну помоћ и подршку лицима која због личних или друштвених својстава захтевају посебне програме помоћи, ЈЛС из јавних извора, односно из својих буџета, по разним основама, врше и ре-алокацију средстава за различите пројекте и програме који за циљ имају промоцију, остваривање или заштиту јавних интереса локалне заједнице. С обзиром на то да је свако давање, односно расподела средстава из јавних извора по својој природи област која садржи велики број ризика за настанак корупције и других неправилности и злоупотреба, ова област захтева додатну пажњу сваке ЈЛС.

Према Закону о удружењима (“Службени гласник РС”, бр. 51/09) и Уредби о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса које реализују удружења (“Службени гласник РС”, бр. 8/12), као и према бројним законима у различитим секторима, областима, односно ресорима, ЈЛС су органи јавне власти који финансирају активности и пројекте удружења грађана, односно организација цивилног друштва. Иако се у овој области у претходним годинама доста учинило у правцу повећања транспарентности, јачања система контроле и смањења дискреционих овлашћења свих органа јавне власти, изазови који постоје у финансирању удружења захтевају увек и изнова нове антикорупцијске активности које прате еволуцију „иновативних“ форми којима се средства из јавних извора намењена удружењима грађана не користе за остваривање јавног, већ различитих приватних интереса, на обе стране овог процеса (представника удружења и представника органа који располажу средствима). Превенција корупције се у овој области може остварити, пре свега, даљим јачањем транспарентности целокупног процеса, као и јачањем интерних „одбрамбених механизма“ сваке ЈЛС који могу и треба да спрече настанак различитих неправилности, злоупотреба и корупције.

Други веома важан јавни интерес који би ЈЛС требало да штите и подстичу кроз своја буџетска давања тиче се остваривања јавног интереса кроз суфинансирање пројеката у области јавног информисања, на начин како је то прописано Законом о јавном информисању и медијима (“Службени гласник РС”, бр. 83/14, 58/15 и 12/16 - аутентично тумачење) и Правилником о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања (“Службени гласник РС”, бр. 16/16). Ова област је до сада у јавности изазивала бројне контроверзе, проблеме и сумње у вези са тим да ли органи јавне власти, па и ЈЛС као веома важан део целог процеса, на прави начин расписују и спроводе јавне конкурсе у овој области, односно да ли се буџетска средства користе за остваривање јавног интереса локалне заједнице или за интересе самих органа ЈЛС, одређених политичких опција или одређених медија по различитим основама блиских појединцима или органима ЈЛС. Због велике важности и утицаја које имају медији, као и због снажних коруптивних ризика у овој области, ЈЛС би требало посебну пажњу у својим ЛАП-овима да посвете овој области, на начин како је то предложено у Моделу, као и да друге начине које ЈЛС буду сматрале за сходно у складу са својим потребама и капацитетима.

Циљ 10.1. Повећање транспарентности, одговорности и контроле над процесом доделе средстава удружењима грађана			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене делотворне јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују пуну транспарентност, одговорност и контролу над процесом суфинансирања програма од јавног интереса које реализују удружења		Правилници за суфинансирање пројеката у области културе, информисања, спорта и удружења грађана	Анализирати и новелирати правилнике за суфинансирање пројеката у области културе, информисања, спорта и удружења грађана уз обавезу поштовања мера наведених у овој области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
10.1.1	Успоставити обавезу дефинисања <i>јавног интереса</i> који се остварује програмима који реализују удружења, односно успоставити обавезу да се сваки програм позива на већ дефинисан <i>јавни интерес</i> .	Јавни интерес који се остварује програмима које реализују удружења треба да буде дефинисан на стратешком нивоу, односно да буде дефинисан у стратешким или развојним документима ЈЛС; сваки појединачни поступак суфинансирања програма треба да се позива на дефинисан јавни интерес, односно на успостављање везе и оправдање на који начин ће конкретан програм суфинансирања програма остварити, промовисати и штитити јавни интерес (на пример, кроз одређивање приоритета у финансирању за конкретну годину, тематских области програма и јавних конкурса и слично).	
10.1.2	Успоставити целовит и заокружен интерни правни оквир на нивоу ЈЛС који регулише суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења	Заокружен и целовит интерни правни оквир подразумева најмање следеће: 1) постојање интерног акта (правилника) који регулише суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења, 2) пословника о раду комисија које спроводе јавне конкурсе у овој области, 3) одлука о расписивању јавних конкурса за сваки појединачни програм. Правни оквир који регулише суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења треба да садржи најмање следеће: 1) начин утврђивања услова, критеријума	

		и мерила за бодовање предлога пројеката, 2) обавезу јавног објављивања свих докумената који настају у току спровођења конкурса, 3) регулисање рада конкурсних комисија са посебним акцентом на управљање сукобом интереса, 4) начине вршења мониторинга, евалуације и финансијске контроле одобрених пројеката и програма.
10.1.3	Обезбедити пуну транспарентност процеса суфинансирања програма од јавног интереса које реализују удружења.	Пуна транспарентност процеса се обезбеђује кроз објављивање свих докумената који настају у току спровођења конкурса, а нарочито докумената који настају у раду конкурсне комисије, јавност састанака конкурсне комисије и учешће заинтересованих представника јавности у њиховом раду - грађанских посматрача (без права одлучивања).
10.1.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова конкурсне комисије која спроводи конкурс за суфинансирање програма од јавног интереса које реализују удружења.	Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса; Прописивање одговорности за члана комисије за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.
10.1.5	Обезбедити обавезне елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над програмима од јавног интереса које реализују удружења.	Интерним правним оквиром потребно је предвидети елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над програмима од јавног интереса које реализују удружења, са обавезом објављивања свих извештаја о резултатима мониторинга, евалуације и финансијске контроле на интернет презентацији ЈЛС.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 10.2. Повећање транспарентности, одговорности и контроле над процесом спровођења конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене делотворне јавне политике на нивоу ЈЛС које обезбеђују пуну транспарентност, одговорност и контролу над процесом спровођења конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања		Правилник о суфинансирању и јавни позив	Анализирати и новелирати правилник о суфинансирању и јавни позив уз обавезу поштовања мера из ове области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
10.2.1	Дефинисати <i>јавни интерес у области јавног информисања</i> који је у складу са специфичностима локалне заједнице.	ЈЛС би требало да у сваком појединачном јавном позиву ближе дефинише локално специфичан јавни интерес у области информисања, <i>са обавезном оградом о томе да информисање о раду органа ЈЛС, према Закону, није део јавног интереса</i> ; полазна основа за дефинисање локалног специфичног јавног интереса у јавном информисању могу да буду стратешка и развојна документа ЈЛС.	
10.2.2	Успоставити обавезу детаљније и прецизније регулације процеса спровођења конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања.	Обавезу је потребно успоставити у писаној форми, доношењем акта/обавезујућег упутства којим би се прописало избегавање до сада најчешће уочених злоупотреба и неправилности које су уочене. Другим речима, ова врста регулације треба да обезбеди најмање следеће: Избегавање дискриминаторских услова у јавном конкурс (на пример, конкурс не може бити ограничен само на један тип медија или само за медије на одређеној територији); Забрану прописивања извештавања о раду ЈЛС и њених органа као део јавног интереса у информисању; Ограничавање непропорционално велике разлике у износу средстава за медијске пројекте којим се очигледно	

		<p>фаворизују поједини медији; Увођење обавезе надлежног органа да увек образложи одбацивање одлуке комисије о додели средстава.</p>
10.2.3	Обезбедити пуну транспарентност конкурса за суфинансирање пројеката у области јавног информисања.	<p>Пуна транспарентност процеса се обезбеђује кроз објављивање свих докумената који настају у току спровођења конкурса, а нарочито докумената који настају у раду конкурсне комисије, јавност састанака конкурсне комисије и учешће заинтересованих представника јавности у њиховом раду - грађанских посматрача (без права одлучивања) и слично; другим речима „јавност мора бити у потпуности упозната са токовима новца који се троши у медијском сектору, како би могла да доноси информисане одлуке у вези са избором медија путем којих се информисе”</p>
10.2.4	Успоставити елементе управљања сукобом интереса чланова конкурсне комисије која спроводи конкурс за суфинансирање пројеката у области јавног информисања.	<p>Елементи управљања сукобом интереса подразумевају најмање следеће: Потписивање изјаве о непостојању приватног интереса у вези са учесницима конкурса; Успостављање института изузећа у случају постојања приватног интереса: Прописивање одговорности за члана комисије за кога се утврди да је био у сукобу интереса; Успостављање института поништавања одлука за које се утврди да су донете у околностима сукоба интереса.</p>
10.2.5	Обезбедити обавезне елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над пројектима у области јавног информисања који се финансирају из јавних извора.	<p>Потребно је предвидети елементе мониторинга, евалуације и финансијске контроле над пројектима од јавног интереса у области информисања, са обавезом објављивања свих извештаја о резултатима мониторинга, евалуације и финансијске контроле на интернет презентацији ЈЛС; Осим тога, ЈЛС треба да захтевају копије свих медијских садржаја који се производи јавним новцем, као обавезан део документације (уз финансијске и наративне извештаје) којим се правда потрошен новац.</p>

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 11: Инспекцијски надзор

Опис области: Имајући у виду карактер и обим овлашћења којима располажу јавни службеници задужени за инспекцијски надзор, а у циљу адекватног остваривања и заштите јавног интереса (на пример, интереса у области здравља и безбедности грађана), спречавање корупције и злоупотреба у вези са коришћењем датих овлашћења има нарочит значај у процесу вршења инспекцијског надзора. То је, између осталог, препознато и приликом израде полазних основа за усвајање актуелног Закона о инспекцијском надзору који је усвојен 2015. године. Уколико је ова важна надлежност државне управе подложна различитим коруптивним ризицима, штета која може настати потенцијално има озбиљне последице по јавни интерес, по живот, здравље, безбедност и остваривање различитих права грађана. Коруптивни утицај у вршењу инспекцијског надзора настаје, пре свега, услед контакта између лица која врше надзор и надзираних субјеката, односно услед утицаја који на службенике могу вршити они над којима се врши надзор, а што је као проблем констатовано и у резултатима различитих истраживања.

Према Закону о инспекцијском надзору (“Службени гласник РС”, бр. 36/15), ЈЛС су добиле значајне надлежности у области инспекцијског надзора и то како у изворним надлежностима, тако и у надлежностима које су јој пренете са централног или покрајинског нивоа власти. Локалној самоуправи су дата овлашћења да самостално регулише поједина питања у области инспекцијског надзора, што уз описане ризике од корупције ствара потребу да се ова област нађе и у локалном антикорупцијском плану. У овом смислу речи нарочито су важна два поља ове надлежности: 1) процена ризика и план инспекцијског надзора и 2) координација и унутрашња контрола инспекцијског надзора које је неопходно успоставити на нивоу ЈЛС.

Циљ 11.1. Смањење дискреционих овлашћења и већа транспарентност у поступању инспекцијских служби

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојени интерни акти/упутства/процедуре на нивоу ЈЛС које прописују обавезе ЈЛС да врше процену ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из своје изворне надлежности, као и обавезе да врше процену посебних ризика, који су специфични за сваку локалну заједницу; Јавно доступни сви елементи дефинисани у претходном индикатору.	Решење о образовању комисије за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности ЈЛС, Правилник о општем обрасцу	Решење о образовању комисије за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности ЈЛС, Правилник о општем обрасцу записника о инспекцијском надзору из изворне надлежности ЈЛС уз обавезу поштовања и доношења свих процедура наведених у мерама из ове области

		записника о инспекцијском надзору из изворне надлежности ЈЛС	
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
11.1.1	Прописати посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из изворне надлежности ЈЛС	Интерним актом/упутством детаљније регулисана ова законска обавеза, односно одређен начин/форма у којој се прописују посебни елементи процене ризика, учесталост вршења инспекцијског надзора и плана надзора из изворних надлежности.	
11.1.2	Прописати обавезу усвајања процедуре за процену посебних ризика који су специфични за сваку локалну заједницу	Интерним актом/упутством одређена процедура која треба да садржи изворе информација о локално специфичним ризицима за сваку област у којој се врши инспекцијски надзор, процену утицаја ризика на стање у областима и процену потребе за надзором у складу са ризицима.	
11.1.3	Објављивати посебне елементе процене ризика и учесталост вршења инспекцијског надзора на основу процене ризика из изворне надлежности, као и процедуру за процену посебних ризика који су специфични за сваку локалну заједницу	Елементи описани у мери објављени на интернет презентацији ЈЛС; Успостављена обавеза редовног ажурирања објављених података.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 11.2. Унапређење система координације и унутрашње контроле инспекцијских служби		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора

Усвојени акти којима се успоставља/унапређује систем координације и унутрашње контроле инспекцијских служби		Решење о образовању комисије за координацију инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности ЈЛС	Прецизно дефинисати обавезе и циљеве комисије према мерама из ове области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
11.2.1	Одредити орган, унутрашњу организациону јединицу или тело које координира инспекцијски надзор над пословима из изворне надлежности ЈЛС	Одлуком надлежног органа ЈЛС одређен орган, унутрашња организациона јединица или тело које координира инспекцијски надзор над пословима из изворне надлежности ЈЛС; Одлука треба да садржи и дефинисање шта подразумева координација и у чему се она огледа (у којим конкретним активностима), у каквом су односу инстанце која врше координацију са надлежним инспекцијским службама и слично.	
11.2.2	Организовати унутрашњу контролу инспекције из изворне надлежности ЈЛС.	Одлуком надлежног органа ЈЛС одређен орган, унутрашња организациона јединица или тело које врши контролу инспекцијског надзора над пословима из изворне надлежности ЈЛС.	
11.2.3	Прописати облике, учесталост и начин вршења унутрашње контроле инспекције из изворне надлежности ЈЛС	Одлуком одредити јасне и прецизне организационе претпоставке и процедуре за вршење контроле и начине поступања у случајевима у којима су утврђене неправилности у раду инспекцијских служби.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 12: Просторно и урбанистичко планирање и изградња

Опис области: У бројним истраживањима и анализама праксе, област просторног и урбанистичког планирања и изградње спада међу најризичније процесе са становишта настанка корупције. Ова област се као посебна целина нашла и у Националној стратегији за борбу против корупције, чиме би требало да буду отклоњени коруптивни ризици уграђени у важећу регулативу, као и да се побољша пракса на основу важеће регулативе. Комплементарно стратешком и законском нивоу, интерно регулисање процеса у овој области је неопходно, како би се на свим нивоима (законодавним процесом на националном нивоу, али и практичним спровођењем на институционалном нивоу, а нарочито на нивоу ЈЛС) спречиле неправилности и злоупотребе, које углавном и настају у оним случајевима када у остваривању права и обавеза корисници услуга у овој области долазе у контакт са службеницима који ове процесе обављају. Органи локалне самоуправе су инстанца у којој долази до ове врсте интеракције, јер се на том нивоу оперативно спроводе надлежности у области урбанизма и грађевинских послова, односно ниво на ком се примењују закони у овој области и на ком се одлучује о појединачним захтевима, односно случајевима. Осим тога, коруптивни ризици у овој области на локалном нивоу могу настати и онда када надлежне локалне службе и институције усвајају и примењују своја просторно-планска документа, чиме саме одређују локално специфичан оквир у ком се примењују опште законске одредбе о планирању. Управо одређивање тог оквира подложно је одређеним и не малим дискреционим овлашћењима, која су очекивана и неопходна, али која уколико се не контролишу и не ограничавају, могу нарушити јавни интерес на штету различитих приватних интереса.

Последњим изменама и допунама Закона о планирању и изградњи из децембра 2014. године (“Службени гласник РС”, бр. 72/09, 81/09 - испр., 64/10 - одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13 - одлука УС, 50/13 - одлука УС, 98/13 - одлука УС, 132/14 и 145/14) обухваћено је више значајних питања која садрже ризике за настанак корупције, као што су: обједињена процедура; рани јавни увид; урбанистички пројекат; посебни случајеви формирања грађевинске парцеле; допринос за уређивање грађевинског земљишта, као и рад Комисије за технички преглед објекта. Ова питања, односно начини за њихово регулисање део су Модела ЛАП-а, односно требало би да буду и део сваког појединачног ЛАП-а у складу са потребама и досадашњим учинцима ЈЛС у овој области.

Циљ 12.1. Отклањање ризика корупције у раду комисија и других органа ЈЛС који су надлежни у области просторног и урбанистичког планирања и изградње

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвајање/унапређење постојећих интерних процедура и правила рада комисија и других органа ЈЛС који су надлежни у области просторног и урбанистичког планирања и изградње	Пословник о раду комисије за планове општине	Прецизно дефинисати све процедуре и критеријумима према мерама из ове области

		Врњачка Бања и јавни позив за рани увид у планове.	
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
12.1.1	Успоставити обавезу и правила поступања са примедбама које надлежна комисија добије у току раног јавног увида о изради просторног, односно урбанистичког плана.	Усвојене интерне процедуре којима би се уредио начин рада надлежне комисије и начин поступања са примедбама које пристигну у току јавног увида;	
12.1.2	Унапредити транспарентност рада надлежне комисије у току раног јавног увида.	Јавно објављене све пристигле примедбе и исходи поступања комисије или других органа ЈЛС по тим примедбама.	
12.1.3	Детаљније прописати процедуре одлучивања надлежног органа ЈЛС о потврђивању или одбијању урбанистичког пројекта	Усвојени додатни критеријуми, процедура одлучивања и пракса образлагања надлежног органа ЈЛС приликом одбијања или одобрења урбанистичког пројекта за који надлежна комисија поднесе захтев на одлучивање.	
12.1.4	Прописати процедуру за поступање надлежних органа ЈЛС у <i>посебним случајевима формирања грађевинских парцела</i> уколико плански документ није донет, као и за прихватање <i>других доказа</i> о решеним имовинско-правним односима.	Прописане процедуре за поступање надлежних органа ЈЛС у <i>посебним случајевима формирања грађевинских парцела</i> уколико плански документ није донет, као и за прихватање <i>других доказа</i> о решеним имовинско-правним односима; Одређено шта су то <i>други докази</i> .	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 12.2. Смањена дискрециона овлашћења ЈЛС у процесу одређивања додатних погодности за плаћање доприноса за <i>објекте од посебног значаја за развој јединице локалне самоуправе</i>		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора

Усвојен акт којим ће бити прописани критеријуми за давање <i>статуса објекта од посебног значаја за развој ЈЛС</i> , као и процедура за одлучивање о овом питању.		Одлука о доприносу за уређивање грађевинског земљишта	Прецизно прописати све услове , критеријуме и процедуре наведене у мерама из ове области
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
12.2.1	Прописати услове и критеријуме за давање статуса <i>објекта од посебног значаја за развој ЈЛС</i> .	Усвојен акт који дефинише услове и критеријуме за давање статуса <i>објекта од посебног значаја за развој ЈЛС</i>	
12.2.2	Прописати процедуру одлучивања о давању статуса <i>објекта од посебног значаја за развој ЈЛС</i>	Усвојен акт који дефинише процедуру одлучивања о давању статуса <i>објекта од посебног значаја за развој ЈЛС</i>	
12.2.3	Прописати услове и критеријуме за одређивање додатних погодности за плаћање доприноса за <i>објекте од посебног значаја за развој ЈЛС</i> , као и за умањење износа доприноса за објекте станоградње.	Усвојен акт који прописује услове и критеријуме за одређивање додатних погодности за плаћање доприноса за <i>објекте од посебног значаја за развој ЈЛС</i> , као и за умањење износа доприноса за објекте станоградње.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 13: Формирање радних тела на нивоу јединица локалне самоуправе

Опис области: Чланом 36. Закона о локалној самоуправи предвиђено је да скупштина ЈЛС оснива стална или повремена радна тела за разматрање питања из њене надлежности, давање мишљења на предлоге прописа и одлука које доноси, као и за обављање других послова утврђених статутом. С друге стране, Закон прописује да се питања броја, избора, као и права и дужности председника и чланова ових тела утврђују Статутом ЈЛС. Иако нормативни оквир и пракса не указују нужно на постојање неког од облика корупције у процесу формирања и рада радних тела, начин на који је ова област регулисана, као и подаци и анализе праксе у овој области указују на значајан степен нетранспарентности, велика дискрециона овлашћења оснивача радних тела и самих радних тела, као и на потенцијалну неефикасност и несврхисходност у трошењу јавних ресурса. На пример, постојећи нормативни оквир не предвиђа формирање регистра, односно јединствене евиденције на нивоу било ког органа јавне власти, па ни на нивоу ЈЛС, а у којој би се налазили подаци о формирању, укупном броју и утрошеним средствима за рад сталних и повремених радних тела, као и о резултатима њиховог рада и постигнутим циљевима. Управо због заштите јавног интереса, који може бити нарушен постојећим начином на који се у пракси одвија формирање, функционисање и финансирање радних тела, ова област на нивоу локалне самоуправе може значајно бити унапређена кроз усвајање и примену локалног антикорупцијског плана, нарочито у следећим идентификованим проблемима: одсуства јединствене евиденције о формирању, укупном броју и утрошеним средствима за рад сталних и повремених радних тела, одсуства јасно постављених циљева, задатака и рокова, непостојања или неадекватног правног основа за формирање радних тела, одсуства јасних услова и критеријума за избор чланова радног тела и њиховог броја, регулисања права на накнаду и нејасног односа између радних тела и редовних послова других органа и служби ЈЛС.

Циљ 13.1. Успостављен систем одговорности и контроле у процесу формирања и рада радних тела на нивоу ЈЛС

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС којима се успоставља систем одговорности и контроле у процесу формирања и рада радних тела		<i>Статут општине Врњачка Бања и Пословник о раду Скупштине општине Врњачка Бања</i>	<i>Статут општине Врњачка Бања и Пословник о раду Скупштине општине Врњачка Бања</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
13.1.1	Успоставити обавезу дефинисања циљева, задатака (активности)	Обавеза успостављена на нивоу општег акта или на други	

	и рокова у којима радно тело остварује задатке, односно у којима извештава оснивача о свом раду.	начин прописане обавезе да сваки појединачни акт о формирању радног тела садржи и циљеве, задатке (активности) и рокове у којима радно тело остварује задатке, односно у којима оснивача извештава о раду.
13.1.2	Успоставити обавезу навођења правног основа за формирање сваког појединачног радног тела.	Обавеза успостављена на нивоу општег акта или на други начин прописане обавезе да сваки појединачни акт о формирању радног тела садржи и правни основ за формирање који неће бити само и општа надлежност предвиђена Законом о локалној самоуправи.
13.1.3	Усвојити обавезујуће услове и критеријуме приликом именовања чланова радних тела.	Обавеза успостављена посебним општим актом, изменама Статута или Пословника о раду Скупштине ЈЛС; услови и критеријуми су гарант за то да чланови радних тела треба да буду именовани као стручњаци за поједине области којима се радна тела баве.
13.1.4	Регулисати питање накнада за рад у радним телима.	Питање права на накнаду уређено општим актом ЈЛС; појединачне одлуке о формирању радних тела садрже образложење потребе за постојањем или непостојањем накнаде, као и начина обрачуна, а услед различитог типа и обима посла који обављају радна тела.
13.1.5	Успоставити обавезу доношења одлуке о формирању сваког радног тела претходи анализа постојећег институционалног оквира за конкретну област.	Одлука о формирању радног тела обавезно садржи и образложење према коме би се могло утврдити да ли се делокруг послова, односно циљеви и задаци радног тела преклапају са надлежностима већ постојећих органа ЈЛС.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник општине, Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 13.2. Повећана транспарентност у процесу формирања и рада радних тела на нивоу ЈЛС

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Успостављен јавно доступан регистар са подацима о свим радним телима на нивоу ЈЛС		Званична интернет презентација општине Врњачка Бања	Званична интернет презентација општине Врњачка Бања
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
13.2.1	Обезбедити потпуну доступност информација о свим радним телима на нивоу ЈЛС	Сачињен и на интернет презентацији ЈЛС објављен регистар који садржи следеће информације: број, назив и састав свих радних тела; правни основ за њихово формирање, мандат који је поверен радним телима, циљеве, активности, рокове, висину накнаде коју чланови радних тела добијају и друге податке.	

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 14: Јавне набавке

Опис области: Јавне набавке се, према својој природи, перманентно налазе у фокусу различитих антикорупцијских јавних политика, не само у Србији. Усвајањем новог Закона о јавним набавкама из 2012. године, са неколико каснијих измена и допуна (“Службени гласник РС”, бр. 124/12, 14/15 и 68/15), Стратегије развоја јавних набавки у Републици Србији за период од 2014. до 2018. године и Акционог плана за њено спровођење, учињено је доста помака у правцу спречавања корупције у овој области. Ипак, досадашња примена Закона већ је захтевала одређене измене и допуне, а показала је и да је на институционалном нивоу могуће и потребно додатно унапредити примену позитивних прописа у области јавних набавки. Агенција је то утврдила, између осталог, посетама институцијама у току контроле планова интегритета, у којима јавне набавке чине једну од заједничких области за цео јавни сектор.

Сузбијање корупције и неправилности у поступцима јавних набавки често се налази у колизији са мање или више оправданим захтевима за ефикасношћу поступака, односно са повећањем брзине којом се за потребе јавног сектора и његовог адекватног функционисања набављају добра и услуге. Осим тога, захтев за обезбеђивањем потребне конкурентности на тржишту такође је у појединим аспектима у колизији са антикорупцијским политикама и мерама, иако на први поглед то треба да буду међусобно компатибилни захтеви, већа конкуренција подразумева већу међусобну контролу између понуђача, а тиме и смањење потенцијалних коруптивних утицаја на наручиоце. То, међутим, често није случај, јер се у областима у којима постоји оштрија конкуренција, а слаба отпорност система на коруптивне утицаје, експоненцијално повећавају и интензитет и форме утицаја понуђача на наручиоце да баш они добију уговор за одређену јавну набавку. Измене и допуне ЗЈН из 2015. године су повећале ефикасност и конкурентност, али су истовремено отвориле нови и додатни простор за коруптивне утицаје. Однос између различитих захтева и очекивања од поступака јавних набавки, који су некада међусобно ограничавајући, не може једном и унапред бити дат као коначан, већ представља стално тражење оптималне мере у којој ће ти захтеви бити адекватно и оправдано заступљени, а све то у најбољем јавном интересу. Управо у томе лежи важност интерног регулисања ових поступака у свакој појединачној институцији, па и на нивоу ЈЛС. Док Закон даје оквир који је општи и заједнички за цео јавни сектор, сваки појединачни руководилац који сматра да треба да ојача антикорупцијски аспект поступака јавних набавки, може различитим механизмима *доброг управљања* то и да учини. Када је реч о органима ЈЛС, ови механизми могу бити уграђени управо у локални антикорупцијски план.

Измене и допуне Закона о јавним набавкама из 2015. године садрже решења која очигледно повећавају ефикасност поступака, али која могу бити проблематична са становишта ризика на настанак корупције. Реч је о следећим аспектима који ће бити обрађени у Моделу ЈАП-а: спровођењу мешовитих јавних набавки и јавних набавки мале вредности, питању покретања поступка јавних набавки из разлога хитности, доказивању испуњености услова за учешће у јавној набавци, и транспарентности поступка јавних набавки. Осим тога, свака ЈЛС је позвана да у овој области дода и друге циљеве и мере до којих је дошла на основу своје праксе и проблема у спровођењу јавних набавки.

Циљ 14.1: Смањење и контрола дискреционих овлашћења приликом доношења одлука о типу јавних набавки које ће бити расписан

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене измене и допуне интерних аката у области јавних набавки у правцу детаљнијег регулисања спровођења мешовитих јавних набавки, јавних набавки мале вредности и јавних набавки расписаних из разлога хитности		Правилник о обавезним елементима конкурсне документације у поступцима јавних набавки и начину доказивања испуњености услова, званична интернет презентација општине Врњачке Бање	Праћење постојећег стања и интерних оквира
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
14.1.1	Успоставити обавезу додатног образложења околности, потребе и оправданости за спровођење мешовитих јавних набавки.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се прописало да се за случајеве расписивања мешовитих јавних набавки израђују посебна образложења околности, потреба и оправданости.	
14.1.2	Успоставити обавезу да се у случају јавних набавки мале вредности (вредности мање од 500.000 динара) позив за достављање понуде упућује најмање једном понуђачу који врши делатност која је предмет јавне набавке, а да уколико то није могуће, обавезно постоји образложење такве одлуке.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се прописало да се случају јавних набавки мале вредности позив за достављање понуде упућује најмање једном понуђачу који врши делатност која је предмет јавне набавке, а да уколико то није могуће, обавезно постоји образложење такве одлуке. На тај начин се из процеса елиминише „лично уверење“ овлашћеног лица да они којима се упућује позив за достављање понуде могу да спроведу јавну набавку, без обзира	

		на делатност којом се баве.
14.1.3	Упоставити обавезу дефинисања разлога хитности.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се у случајевима у којима је то могуће, одредио појам хитности (на пример, у односу на случајеве оних јавних набавки које су до сада у ЈЛС најчешће расписиване као хитне).
14.1.4	Успоставити обавезу дефинисања „других одговарајућих начина доказивања који може обухватити и техничку документацију произвођача“.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки којим би се дефинисало у којим случајевима, за које јавне набавке и на који начин се одређује шта је то други одговарајући начин доказивања у случајевима у којима се као услов за учешће у јавној набавци од понуђача захтева да добра, услуге и радови имају и друштвене и друге карактеристике (на пример, еколошке или безбедносне карактеристике, енергетску ефикасност и слично).

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 14.2. Повећање поступка транспарентности и контроле јавних набавки		
Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Сва документа која настају у поступцима јавних набавки се јавно објављују (осим уколико не подлежу ограничењима за јавно објављивање која су дефинисана другим законима). Број представника јавности - грађанских посматрача - који учествују у припреми, спровођењу или контроли поступака јавних набавки.	Све јавне набавке објављују се на интернет презентацији општине Врњачка Бања	Све јавне набавке објављују се на интернет презентацији општине Врњачка Бања
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере

14.2.1	Успоставити обавезу да се сва документа која настају у поступцима јавних набавки јавно објављују.	Обавезу је потребно успоставити кроз измене и допуне интерног правног оквира у области јавних набавки или усвајањем посебног упутства којим би се сва документа која настају у поступцима јавних набавки јавно објавила, а не само она која су законом изричито прописана као јавна (на пример, записници о оцени понуда, извештаји о стручној оцени, извештаји о праћењу и реализацији јавних набавки итд.).
14.2.3	Дефинисати врсте јавних набавки које спроводи ЈЛС а у којима је обавезно укључивање представника јавности - грађанског посматрача	Интерним актом у области јавних набавки прописане врсте ЈН у којима је обавезно укључивање представника јавности - грађанског посматрача. Дефинисање учешћа представника јавности - грађанског посматрача треба да буде спроведено за фазе припреме, спровођења (рада комисије за ЈН) или контроле над додељеном јавном набавком.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 15: Јачање интерних механизма финансијске контроле

Опис области: Управљање јавним ресурсима треба да буде одговорност сваког појединачног органа јавне власти који тим ресурсима располаже. Да би они могли да испуне ту важну функцију, неопходно је успостављање и јачање интерних механизма за управљање јавним ресурсима, као и јачање интерне контроле над трошењем средстава. Досадашња пракса у овој области показује значајне недостатке, а неки од њих су: постојећи систем формирања буџета органа јавне власти није довољно транспарентан и није адекватан са становишта објективног праћења и ефикасне контроле; не постоји јединствени правни оквир за успостављање ових механизма; круг субјеката, односно органа јавне власти који су у обавези да уведу ове механизме је ограничен само на неке државне органе; критеријуми за успостављање су дати само на нивоу броја запослених, а не и буџета којим располажу; интерни ревизори нису независни у свом раду, јер су подређени руководиоцима органа у којима раде; не постоје капацитети, нити обучени кадрови у органима јавне власти који су способни да спроводе ефикасно финансијско управљање и контролу и тако даље. Сви ови недостаци нарочито се односе на ЈЛС, које су додатно оптерећене недостатком потребних кадрова и ресурса за адекватно спровођење процеса буџетске контроле, интерне ревизије и финансијског управљања и контроле. Упркос бројним ограничењима са којима се суочава већина ЈЛС у Србији, локалним планом за борбу против корупције неопходно је предвидети макар припрему успостављања адекватног система интерне ревизије и финансијског управљања и контроле, као и јачање капацитета буџетске инспекције тамо где она нема довољно капацитета за рад. Период важења локалног антикорупцијског плана ће бити такав да је у периоду његовог важења неопходно извршити анализу постојећих ресурса и капацитета и предвидети унутрашње прераспоређивање кадрова, њихову едукацију или запошљавање нових лица која би се бавила овим, за сузбијање корупције веома важним областима.

Циљ 15.1. Успостављен ефикасан систем интерне ревизије на нивоу ЈЛС

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвајање јавних политика на нивоу ЈЛС које омогућавају успостављање система интерне ревизије		Успостављена је интерна ревизија и усвојен акт о финансијском управљању и контроли	Успостављена је интерна ревизија и усвојен акт о финансијском управљању и контроли
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
15.1.1	Израдити анализу потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање система интерне ревизије, у складу са	Спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање једног од три могућа модалитета система	

	<i>Правилником о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС” бр. 99/11 и 106/13)</i>	интерне ревизије, у складу са чланом 3. <i>Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање и извештавање интерне ревизије у јавном сектору („Службени гласник РС” бр. 99/11 и 106/13)</i>
15.1.2	Успоставити нормативне, организационе, кадровске, материјалне и техничке претпоставке за успостављање система интерне ревизије, у складу са резултатима анализе потреба, ресурса и капацитета ЈЛС.	Усвојен правни акт којим се успоставља систем интерне ревизије; Усвојене измене/допуне систематизације којима се уводе радна места за интерну ревизију; Запослена и/или одређена лица од постојећих запослених за интерну ревизију; Обезбеђени услови за обуку и сертификавање лица за интерну ревизију у случајевима у којима они не постоје (полагање ревизорског испита, учешће на неопходним обукама коју организује Централна јединица за хармонизацију Министарства финансија и слично). Обезбеђене материјалне и техничке претпоставке за функционисање интерне ревизије (обезбеђен буџет, просторије, опрема итд.).
15.1.3	Обезбедити ефикасно функционисање система интерне ревизије.	Усвојен стратешки трогодишњи план интерне ревизије, годишњи план рада интерне ревизије и планови појединачних ревизија; Усвојен систем израде и подношења ревизорских извештаја; Успостављен систем праћења препорука из ревизорског извештаја.

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 15.2. Успостављен ефикасан систем финансијског управљања и контроле

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене јавне политике на нивоу ЈЛС које омогућавају успостављање система финансијског управљања и контроле.		Усвојен акт о финансијском управљању и контроли	Усвојен акт о финансијском управљању и контроли
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
15.2.1	Израдити анализу потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање система финансијског управљања и контроле, у складу са <i>Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 99/11 од 27.12.2011. године)</i>	Спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за успостављање система финансијског управљања и контроле, у складу са <i>Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 99/11 од 27.12.2011. године)</i>	
15.2.2	Успоставити нормативне, организационе, кадровске, материјалне и техничке претпоставке за успостављање система финансијског управљања и контроле, у складу са резултатима анализе потреба, ресурса и капацитета ЈЛС.	Усвојен правни акт којим се успоставља систем финансијског управљања и контроле; Усвојене измене/допуне систематизације којима се уводе радна места надлежна за финансијско управљање и контролу; Запослена и/или одређена лица задужена за финансијско управљање и контролу; Обезбеђене претпоставке за обуку лица надлежних за финансијско управљање и контролу у случајевима у којима они не постоје (учешће на неопходним обукама и слично). Обезбеђене материјалне и техничке претпоставке за функционисање система финансијског управљања и контроле (буџет, просторије, опрема итд.).	
15.2.3	Обезбедити ефикасно функционисање система финансијског управљања и контроле.	Усвојен план и програм система финансијског управљања и контроле; Усвојен систем израде и подношења извештаја о финансијском управљању и контроли; Успостављен систем праћења препорука из извештаја о	

		финансијском управљању и контроли.
--	--	------------------------------------

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Циљ 15.3. Ојачан систем контроле буџетских средстава корисника буџета ЈЛС			
Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Повећан број буџетских инспектора; Повећан број контрола које спроводе буџетски инспектори на одређеном временском нивоу (<i>прецизирати на ком нивоу</i>)		Нису усвојене процедуре и стандарди у овој области	Успоставити буџетску контролу увођењем буџетског инспектора.
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
15.3.1	Израдити анализу потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за јачање службе за буџетску инспекцију коју оснива ЈЛС у складу са Законом о буџетском систему ("Службени гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - испр., 108/13, 142/14, 68/15 - др. закон, 103/15 и 99/16).	Спроведена анализа потреба, ресурса и капацитета ЈЛС за јачање службе за буџетску инспекцију коју оснива ЈЛС у складу са Законом о буџетском систему.	
15.3.2	Обезбедити ефикасно функционисање службе за буџетску инспекцију коју оснива ЈЛС у складу са Законом о буџетском систему и у складу са резултатима анализе потреба, ресурса и капацитета ЈЛС.	Усвојене измене и/или допуне систематизације радних места које обезбеђују повећање броја буџетских инспектора, у складу са анализом потреба; Запослени нови буџетски инспектори или извршена прерасподела постојећих запослених службеника на послове буџетске инспекције, у складу са анализом потреба; Успостављен систем израде програма и плана спровођења контроле буџетске инспекције; Обезбеђено спровођење мера из решења буџетске инспекције, у складу са Законом о буџетском систему (на пример, доследна обустава исплате средстава индиректним буџетским	

		корисницима у случајевима утврђених неправилности и непоступања по мерама из решења, издавање налога враћање средстава и слично).
--	--	---

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 16: Јачање механизма грађанског надзора и контроле у процесу планирања и реализације буџета ЈЛС

Опис области: Буџет ЈЛС је правни документ који утврђује план прихода и расхода за једну календарску годину. Међутим, буџет је знатно више од тога - он представља једну од најважнијих локалних јавних политика и основни инструмент за реализацију пројеката од значаја за јавни интерес локалне заједнице. Без добро планираног, довољно транспарентног и оптимално контролисаног буџета ЈЛС, ризик од неадекватног трошења често врло ограничене количине новца којом располаже ЈЛС изузетно је велики. Осим ризика од неадекватног трошења буџета (односно трошења које не одговара стварним потребама локалне заједнице), у околностима лошег планирања, недовољне транспарентности и непостојања екстерног надзора над трошењем буџета, појављују се и опстају и ризици од корупције у њеним различитим појавним облицима, којима је заједнички именован злоупотреба јавног новца за различите приватне интересе, било да су они лични, групни, интереси политичких странака или неки други. Упркос сталним настојањима да се процес управљања локалним буџетом учини отворенијим за јавност, односно отпорним на ризике од корупције, на постојање дискреционих одлука или на непланско и неадекватно трошење (на пример, кроз увођење обавезујуће јавне расправе о локалном буџету), тај процес је неопходно константно оснаживати и држати под лупом заинтересоване јавности. Једном достигнут ниво напретка у овој области не значи и његово самоодржавање, услед „природне тенденције“ свих органа јавне власти за држањем информација о буџету што је могуће даље од очију јавности. Осим тога, савремени системи информисања, појава и ширење употребе интернета и друштвених мрежа знатно повећава потребу, али и могућности за јачање транспарентности било које јавне политике, па и оне која се тиче управљања јавним финансијама.

Осим јавних расправа, као једне од најприхваћенијих форми укључивања јавности у процес израде локалног буџета, ЈЛС кроз своје локалне антикорупцијске планове могу и на друге начине да обезбеде ширу партиципацију, већу транспарентност и јачу контролу јавности у овој области. У том правцу, потребно је прописати мере и спровести активности у правцу бољег и интензивнијег информисања јавности о буџетском циклусу, потом успоставити чвршћу везу између потреба и интереса становника локалне заједнице и пројеката који се финансирају из локалног буџета, као и успоставити обавезу органа ЈЛС да интензивније и свеобухватније извештавају о реализацији, односно трошењу јавног буџета. Посебну пажњу потребно је посветити обавештавању грађана о стању локалног буџета и то на начин, у форми и језиком који ће бити разумљив најширем могућем кругу становника локалне заједнице, што се може постићи успостављањем обавезе редовне израде Грађанског водича кроз локални буџет.

Циљ 16.1. Успостављен ефикасан систем информисања и укључивања јавности у процес планирања и надзора над трошењем локалног буџета

Индикатори циља	Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
Усвојене интерне процедуре и формиран организациони оквир који омогућава повећање транспарентности, смањење дискреционих овлашћења и јачање грађанског надзора и контроле над локалним буџетом.	Објављивање докумената на званичној	Објављивање докумената на званичној интернет презентацији општине Врњачка Бања, објављивање у штампаним и

		интернет презентацији општине Врњачка Бања, објављивање у штампаним и другим медијима, јавни увид и јавне расправе	другим медијима, јавни увид и јавне расправе
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
16.1.1	Успоставити обавезу информисања јавности о фазама и току буџетског циклуса.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: План и програм информисања о буџетском циклусу; Средства (начине) информисања; Средства (начине) за праћење резултата и ефеката информисања.	
16.1.2	Успоставити обавезу адекватног укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: План и програм укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета; Методe (начине) укључивања који треба да обухвате: - јавне расправе - истраживање о приоритетима локалне заједнице - друге форме изјашњавања грађана и прикупљања предлога о пројектима од значаја за локалну заједницу, у складу са постојећим и расположивим буџетским оквиром. Обавеза систематизовања, анализе и објављивање резултата укључивања заинтересоване јавности у процес планирања и припреме буџета.	
16.1.3	Успоставити обавезу извештавања јавности о реализацији локалног буџета.	Усвојен интерни оквир ЈЛС којим се дефинише следеће: Форме извештавања јавности о реализацији буџета; Учесталост извештавања јавности о реализацији буџета.	

16.1.4	Успоставити обавезу редовне израде Грађанског водича кроз буџет локалне самоуправе	<p>Грађански водич кроз буџет садржи најмање следеће елементе, који су састављени на начин који је разумљив најширем кругу становника локалне заједнице:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Опис процеса планирања, припреме, усвајања, реализације и контроле локалног буџета; 2. Листу буџетских корисника; 3. Приказ буџетских прихода; 4. Приказ буџетских расхода; 5. Приказ програма/пројеката који се финансирају из буџета 6. Промене у локалној буџетској политици у односу на претходну годину/године и планове за наредну/наредне године.
--------	--	---

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник општине, Председник Скупштине општине и Начелник општинске управе

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства

Област 17: Обезбеђивање правних, институционалних, организационих и техничких претпоставки за координацију спровођења и праћење примене ЛАП-а

Опис области: Координација спровођења и праћење спровођења локалног антикорупцијског плана је од кључног значаја за његову примену. Због тога је неопходно да свака ЈЛС одреди лице/тело надлежно за координирање одговорних субјеката на нивоу ЈЛС и да формира тело које ће бити одговорно за праћење његове примене и које ће о томе обавештавати јавност и друге заинтересоване актере у локалној заједници. Треба нагласити да мере и активности из ЛАП-а спроводе органи ЈЛС, док тело надлежно за праћење примене ЛАП-а прати да ли се мере и активности спроводе на начин на који је то дефинисано у ЛАП-у. Због тога је веома важно да тело надлежно за праћење примене ЛАП-а буде независно од саме ЈЛС, односно од њених органа, руководиоца и службеника. У том смислу, ЈЛС треба да организује и обезбеди спровођење поступка избора чланова овог тела на начин који ће обезбедити каснију независност рада овог тела, као и да обезбеди неопходне услове за рад тог тела. Осим тога, то тело у сарадњи са другим органима ЈЛС треба да одреди и сопствени делокруг послова и активности који се неће односити само на праћење примене ЛАП-а, већ ће се односити и на: покретање сопствених иницијатива, давање савета и мишљења у вези са применом ЛАП-а, реаговања на представке поднете због сумње у непоштовање или непримењивање ЛАП-а, препоручивање мера у случају нереализовања мера или кршења ЛАП-а, као и на предлагање грађанског посматрача за оне мере из ЛАП-а за које је тај институт предвиђен.

Циљ 17.1. Обезбеђене правне, институционалне, организационе и техничке претпоставке за праћење примене ЛАП-а

Индикатори циља		Базна вредност индикатора	Циљана (пројектована) вредност индикатора
<ul style="list-style-type: none"> • Одређено лице/тело на нивоу ЈЛС које је задужено за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из ЛАП-а. • Формирано тело за праћење примене ЛАП-а. • Реализоване мере из ЛАП-а, у складу са њима придруженим индикаторима и другим елементима из ЛАП-а. 		1	<i>Одбор за борбу против корупције Скупштине општине Врњачка Бања</i>
Р. бр. мере	Назив мере	Индикатор испуњености (квалитета) мере	
17.1.1	Одредити лице/тело на нивоу ЈЛС које је задужено за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из ЛАП-а.	Лице/тело задужено за координацију одговорних субјеката у спровођењу активности из ЛАП-а има обавезу да води рачуна о роковима за спровођење активности, да о доспелим роковима и обавезама благовремено обавештава одговорне субјекте, као и да врши техничко, организационо и административно усклађивање	

		рада службеника/организационих јединица и органа ЈЛС у процесу спровођења активности из ЛАП-а.
17.1.4	Обезбедити неопходне техничке, кадровске и материјалне услове за рад тела за праћење примене ЛАП-а.	Надлежни орган и службе ЈЛС обезбеђују просторије, опрему, буџет и административно-техничку подршку (најмање техничког секретара) за рад тела надлежног за праћење примене ЛАП-а.
17.1.5	Усвојити акте о раду тела за праћење примене ЛАП-а.	Тело за праћење примене ЛАП-а, у сарадњи са надлежним органима и службама ЈЛС, усваја пословник о свом раду, као и друга акта од значаја за рад тела. Актами о раду тела потребно је предвидети активности тела које могу бити како од значаја за његов рад, тако и за отклањање ризика од корупције, за јачање свести локалне заједнице о значају, начинима препознавања и сузбијања корупције, као и за јачање надзорне улоге овог тела (на пример, организовање семинара, обука, едукација, објављивање извештаја и других информација о стању у области борбе против корупције на локалном нивоу, спровођење или учешће у активностима и пројектима који се односе на борбу против корупције на локалном нивоу, организовање координационих састанака са представницима других органа који функционишу у локалној заједници, покретање сопствених иницијатива, давање савета и мишљења у вези са применом ЛАП-а, реаговања на представке поднете због сумње у непоштовање или непримењивање ЛАП-а, препоручивање мера у случају нереализовања мера или кршења ЛАП-а, као и на предлагање грађанског посматрача за оне мере из ЛАП-а за које је тај институт предвиђен).
17.1.6	Усвојити акт о начину праћења примене ЛАП-а.	Тело за праћење примене ЛАП-а, у сарадњи са надлежним органима и службама ЈЛС, усваја акт којим се прописује начин праћења ЛАП-а, а који садржи најмање следеће елементе: <ul style="list-style-type: none"> ➤ начин и рокове за извештавање одговорних субјеката о мерама и активностима које су прописане у ЛАП-у; ➤ начин за прикупљање других (алтернативних) информација о стању и статусу мера и активности прописаних у ЛАП-у; ➤ рокове за израду и објављивање извештаја о праћењу

		<p>примене ЛАП-а; извештај се подноси Скупштини ЈЛС и презентује јавности најмање једном годишње;</p> <ul style="list-style-type: none">➤ мере за поступање и позивање на одговорност надлежних служби и органа ЈЛС, као и других органа јавне власти и локалних актера у случају непоступања по мерама и активностима прописаних у ЛАП-у.➤ предлоге за евентуалну ревизију ЛАП-а у складу са променама до којих дође у промени правног оквира, променом околности у ЈЛС и локалној заједници или у складу са проблемима и изазовима у примени ЛАП-а.
--	--	--

Рок за спровођење ових активности : 1.7.2020.године

Одговорни субјекти : Председник Скупштине општине

Потребни ресурси : за доношење ових аката нису потребна додатна финансијска средства